

PORTFÓLIÓ

CSALLÓ-NÉMETH SZANDRA

sajátos nevelési igényű tanulók integrációs pedagógusa szakterületen pedagógusszakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

Kaposvár
2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen
pedagógusszakvizsgára felkészítő szakirányú
továbbképzési szak

PORTFÓLIÓ

A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása a Komplex Alapprogramban

Konzulens: Bencéné dr. Fekete Anikó Andrea
Beosztás: egyetemi docens
Intézet: Neveléstudományi Intézet

Készítette: **Csalló-Németh Szandra**
Neptun – Kód: KAYR5N
Tagozat: Levelező
Intézet: Neveléstudományi Intézet

**Kaposvár
2023**

Tartalomjegyzék

1. Bevezető.....	4
2. A portfólió összeállításának szakmai háttere.....	5
2.1. Szakmai életút rövid bemutatása.....	5
2.2 A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban.....	7
2.3 Önértékelés - erősségek, fejlesztendő területek.....	8
2.4 Személyes célok, feladatok a képzés során.....	9
3. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények.....	9
3.1 A kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása.....	9
<i>A tanulói személyiség fejlesztése.....</i>	10
Mesefeldolgozás a DFHT-KIP módszer alkalmazásával.....	12
Enyhe értelmi fogyatékos gyermek agresszív viselkedése.....	12
<i>Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése.....</i>	15
Ráhangelő csoportfeladat DFHT-KIP módszerrel.....	16
Programterv.....	17
<i>A pedagógia folyamat tervezése.....</i>	21
Ismerkedj Ruminivel!-foglalkozásterv.....	22
Érzékenyítés az iskolában.....	22
<i>A szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztése.....</i>	23
Matematika óra a differenciált csoportmunka módszerével.....	25
Az iskolás gyermek életmódja.....	25
<i>Az egész életen át tartó tanulást megalapozása.....</i>	28
Betűtanítás a művészet segítségével.....	29
Takarékoskodj az energiával!-foglalkozásterv.....	30

<i>A tanulási folyamat szervezése és irányítása</i>	31
Komplex óraterv a digitális alprogram módszerével.....	33
Hospitálási napló megfigyelési szempontsora.....	33
<i>A pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazása</i>	34
Pályamunka szakmai bírálata.....	36
Tanulók tudásának mérése Google Űrlap segítségével.....	36
<i>Szakmai együttműködés és kommunikáció</i>	37
A szakszolgálati intézményi együttműködés bemutatása.....	38
A sport hatása az együttműködés kialakítására.....	40
<i>Szakmai fejlődésben elkötelezettség, önművelés</i>	40
Kortárművészet megjelenítése az irodalom órán.....	41
Szintetizálás IKT eszközzel.....	41
3.2 <i>A szakmai fejlődés tényeinek összegzése</i>	43
3.3 <i>Összegző reflexió a szakmai fejlődésről</i>	43
4. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása	44
4.1 <i>A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkába</i>	44
4.2 <i>Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás</i>	44
4.3 <i>További szakmai tervek</i>	45
5. Felhasznált irodalom	47
6. Mellékletek	50
<i>Tartalmi kivonat</i>	87
<i>Hozzájáruló nyilatkozat</i>	88
<i>Eredetiségi és hozzáférési nyilatkozat</i>	89
<i>Hallgatói és konzulensi nyilatkozat</i>	90

1. Bevezető

Az elmúlt két évtizedben az oktatásban teret hódított magának a portfólió készítése. Magyarországon főként a felsőoktatásban az elmúlt néhány évben kezdett elterjedni. A 15/2006 (IV. 3) OM rendelet 4 sz. mellékletének 5.1.3 pontja kimondja, hogy „*a gyakorlat során a hallgató a vezető tanár és a tanárképző szakember felügyelete mellett elkészíti – a tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót.*”¹

Tehát tanulmányunk lezárásaként a saját szakmai gyakorlatot bemutató és feldolgozó portfóliót kell készítenünk, s ezt be is mutatnunk.

A portfólió nem más, mint egy dokumentumgyűjtemény, melyben a kilenc tanári kompetencia mentén bizonyítjuk, hogy alkalmasak, kompetensek vagyunk a tanári pályára. A képzés során elkészített dokumentum gondos kiválasztása után reflektálunk rá, és annak alapján bemutatjuk fejlődési utunkat.

A portfólión célirányosan és szisztematikusan összegyűjtött dokumentumok együttesét értjük, amely bemutatja készítőjének egy adott tanulási időszak alatt elért fejlődését. A dokumentum és reflexiógyűjtemény egyes elemei hivatottak bemutatni az adott területen megszerzett jártasságokat, készségeket, képességeket és az adott tanulmányi területhez való viszonyt.²

Mrázik Julianna szerint a portfólió valódi feladata, hogy dokumentumgyűjteményből, reflexiógyűjteménnyé váljon. Az önreflexió, a reflektív váls nem törvényszerű és automatikus, de előhívható és fenntartható. A portfólió sajátossága, hogy a dokumentumban hangsúlyosak a tudományos igényvel megírt reflexiók.³

Gyakorlati éveimnek köszönhetően egy év gyakornoki besorolás után automatikusan Pedagógus I. fokozatba kerültem. Ennek okán pedagógus portfóliót sem kellett írnom. A portfólió megírása nagy kihívást jelent számomra, hiszen ilyen komplex feladatot eddig még nem végeztem. Biztosan sok időmet veszi majd igénybe, de legjobb tudásom szerint igyekszem elkészíteni.

---

¹ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 (Utolsó letöltés: 2022. november 12.)

² Falus Iván - Kimmel Magdolna (2003): A portfólió. Gondolat Kiadó, Budapest

³ Mrázik Julianna (2014): A portfólió: dokumentumgyűjtemény vagy reflexió gyűjtemény https://www.academia.edu/24284324/A_portf%C3%B3li%C3%B3_dokumentumgy%C5%B1jtem%C3%A9ny_vagy_reflexi%C3%B3gy%C5%B1jtem%C3%A9ny?email_work_card=view-paper&fbclid=IwAR29c2g3ab5E4CfeL4HRHmRjNDakXqkZwB13m8iZpgrL-Zs4rDXSJQlcEMs [Utolsó letöltés: 2022.november 28. 14:32]

2. A portfólió összeállításának szakmai háttere

2.1. Szakmai életút rövid bemutatása

Már 14 éves diákként arról ábrándoztam, hogy pedagógus szeretnék lenni. Indulásom a pedagógusi hivatás irányába 2007-ben kezdődött, hiszen ekkor felvételiztem a zalaegerszegi Deák Ferenc Szakközépiskola pedagógia szakára. Már akkor tisztában voltam azzal, hogy gyerekekkel szeretnék foglalkozni. Itt szereztem érettségi bizonyítványt 2011-ben, ám ekkor úgy döntöttem nem jelentkezem felsőoktatásba. Ugyanebben az intézményben folytattam tanulmányaim és csecsemő-és kisgyermeknevelő-, gondozó képesítést szereztem kiváló eredménnyel. Diákéveim alatt számos intézményben folytattam gyakorlatot - többek között bölcsődében, óvodában, iskolában, gyermekotthonban és lakásotthonban is megfordultam. Tanulmányaim befejezését követően 2013 decemberében általános iskolába pedagógiai asszisztensi munkakörbe kerültem. Ekkor vált biztossá számomra, hogy a jövőben tanítani szeretnék. 2014-ben jelentkeztem felsőoktatásba. Nagy kihívás volt számomra, hisz a négy éves képzést levelező tagozaton, munka mellett végeztem. Tanító szakos vagyok, műveltségterületem magyar nyelv és irodalom, diplomám jeles minősítéssel 2018-ban vettem át a Kaposvári Egyetemen. Tanulóéveim alatt kutatómunkát folytattam, melynek eredményeivel Tudományos Diákköri Konferencián (TDK) I. helyezést értem el. 2019 áprilisában részt vehettem a háromnapos Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) Esztergomban. Tanulás- és Tanításmódszertani-Tudástechnológiai Szekció, anyanyelvi tagozatában mutathattam be pályamunkámat, mely egy életre szóló élményt nyújtott. Kutatásom témája a balkezes gyermekek írástanítása volt, melyet azóta jubileumi rendezvényen is előadtam. Eredményeimet azóta igyekszem a tanítási gyakorlatomban elhelyezni. Számomra ez a megmérettetés hatalmas erőt adott a pedagógusi pályán.

2018 szeptemberétől már tanítóként alkalmaztak, 3. osztályban taníthattam magyar nyelv és irodalmat, testnevelést, vizuális nevelést, illetve etikát. Tantárgyi oktatás mellett a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanítványaim (BTMN) fejlesztő foglalkozását már akkoriban is elláthattam. Nagy hangsúlyt fektetek a gyerekek felzárkóztatásra, lemorzsolódás megakadályozására. Az integráció leginkább a differenciálásra alkalmas szervezési módok, kooperatív technikák alkalmazásában tükröződik.

Pályakezdő pedagógusként hirtelen felnőni a feladathoz, s a frissen megszerzett tudásomat alkalmazni a már tapasztalt, gyakorlott kollégák körében nem volt könnyű. A szakmai fejlődés kialakulásában a gyakorlati tudás kiemelkedő szerepet tölt be. A tantestületben jól érzem magam, kollégáimmal jó kapcsolatot ápolok, mivel a legfiatalabb vagyok köztük számos tech-

nikai dologban számítanak a segítségemre. A vezetőség igyekszik mindent megtenni, hogy a nyugodt, színvonalas munka körülményei biztosítottak legyenek. Tanító szakos kollégáimmal szakmai problémákban segítjük egymást, ifjoncként bármikor kérhetek és kapok is támogatást. Előző években tankönyvfelelősként is kipróbáltam magam, melyet most már könyvtáros kollégám vezényel. A gyerekek által kedvelt iskolai újságok és könyvek rendelését jómagam bonyolítom az intézményben, melyet hálás feladatnak tartok, hiszen a tanulóknak ezáltal is sok-sok örömet tudok szerezni. Tanítói hivatásomban friss erővel és rengeteg ötlettel igyekszem személyiséget formálni és közösséget fejleszteni. Az egyetemi vizsgáim során elméleti tudásom alaposságát már bizonyítottam, azonban ezen ismeretek gyakorlatba történő átvitele csak az elmúlt 1-2 év, illetve az elkövetkező időszakban fog igazán megtörténni.

A folyamatos megújulást nagyon fontosnak tartom ezen a pályán, így számos tanfolyamon részt vettem az elmúlt néhány évben. Pedagógusi hivatásom első továbbképzése az ELTE által indított *„A tevékenységközpontú pedagógiák gyakorlati alkalmazására való felkészítés”* volt. A 30 órás képzés során számtalan új módszertani és tanulásszervezési eljárással megismerkedtem, melyek a további munkám hatékonyságát növelhetik. Úgy gondolom pályám elején a legjobb időszakban vehettem részt ezen a továbbképzésen. Reményeim szerint sokat fog segíteni abban, hogy kicsit könnyebben összeszokjunk a diákokkal és eredményes legyen a tanítás.

A mai világban a digitális kompetencia folyamatos megújítása elengedhetetlen számunkra. Iskolánkban az EFOP-3.2.4-16 pályázat keretén lehetőségünk nyílt e kompetencia fejlesztését szolgáló továbbképzéseken részt venni. Alapozó, középhaladó és haladó szinten is tanúsítványt szereztem, rengeteg informatikai szoftverrel, online oldallal és programokkal ismerkedtem meg, melyeket igyekszem tanításom során alkalmazni. Első osztályomban cukorbeteg kisfiú mindennapi nehézségeit is megismerhettem. Belső indítatás és a segíteni akarás érzése késztetett a *„DiaPed - Diabétesz oktatási program pedagógusoknak”* című online képzés elvégzésére.

Munkahelyem az Egervári László Általános Iskola 2019 szeptemberében nyerte el az Élménysuli címet. Bevezetésre került a Komplex Alapprogram, melynek jelmondata: *„Tanulni élmény!”* Az Élménysuli indítása együtt jár az intézmények szervezeti megújulásával, valamint az ott tanító pedagógusok módszertani kultúraváltásával. A tanítás folyamatában kiemelt hangsúlyt fektetünk a személyre szabott fejlesztésre, a kreatív és problémamegoldó gondolkodás előtérbe helyezésére, a kommunikáció, a beszéd és a kérdéskultúra fejlesztésére, a tanulói státuszkezelésre és a személyiségfejlesztésre. Első körben a Differenciált Fejlesztés

Heterogén Tanulócsoportokban (DFHT) tanítási-tanulási stratégia és a KIP módszer megismerésével ismerkedtünk meg kollégáimmal. Az Élménysuli keretrendszerére és tanítási-tanulási stratégiájára öt alprogram épül, melyeket 2019-ben és 2020-ban sikeresen elvégeztem és azóta alkalmazok.

Jelenleg a MATE - Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakirányú továbbképzésén veszek részt, melynek elvégzési kimenetele a tanári portfólió megírása. A képzés teljesítése alatt tartósan távol vagyok munkahelyemtől, mert új szerepben, anyaként igyekszem megfelelni első gyermekemnek.

2.2 A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban

Nagyon szeretem a munkám, a kisebb gyerekekkel könnyen megtalálom a közös hangot. Úgy érzem, a kisdíákoknak sok motivációra, játékra és szemléltetésre van szükségük. Elhivatott vagyok, tudok és szeretek is alsó tagozatos gyerekekkel foglalkozni. Úgy látom, egyre nagyobb kihívásokkal kell szembenéznie egy pedagógusnak, hiszen számos sajátos nevelési igényű tanuló (későbbiekben SNI) integrálódik be az iskolákba, ezért is szerepelt terveim közt, hogy olyan képzésben vegyek részt, mely segítségével jobban és hatékonyabban tudok tanítani, s ezzel nekik segíteni. A szakirányú továbbképzésre személyes indítattásból jelentkeztem, ám rendkívül jó érzéssel tölt el, hogy az intézmény vezetése is támogat. A munkáltató a képzési díj jelentős részét is finanszírozza, mely feltételének a tanulmányi szerződés megkötését preferálta.

Iskolánkban idei tanévben 159 gyermek tanul, ebből 21 fő SNI tanuló. Ez a szám az elmúlt évben felfelé irányuló tendenciát mutat, így a fejlesztő pedagógusok és gyógypedagógusok munkája is egyre fontosabbá válik. Jelenleg egy kolléganőm rendelkezik fejlesztő pedagógusi végzettséggel, így a képzés elvégzése közös érdeke nekem és a vezetőségnek.

A Komplex Alapprogram olyan fejlesztési program, melynek fő célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez kapcsolódó intézkedések iskolai szintű támogatása, valamint a szakmai, módszertani megújulás segítése. Véleményem szerint ez a szemlélet a differenciált fejlesztés központi eleme. Pedagógiai gyakorlatomban napi rendszerességgel alkalmazom, ezért is szeretném a portfólióm ennek mentén végigvezetni.

A képzéstől új ismereteket, elmélyültebb tudást, módszertani megújulást várok. Abban biztos vagyok, hogy a képzés sikeres elvégzését követően még nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni a differenciálásra és az egyéni fejlesztésre.

2.3 Önértékelés - erősségek, fejlesztendő területek

Az önértékelés önmagam minősítése mind pozitív mind negatív viszonylatban. Az egyéni értékelés egyik jól áttekinthető módszere a SWOT-analízis, mely a következő angol szavak kezdőbetűiből alakult ki: a strength (erősség), weakness (gyengeség), opportunity (lehetőség) és threat (veszély). Az ötlet 1960-as években a Stanford Egyetemen egy tanulmány alapján született⁴ és bevezetése óta széles körben alkalmazzák az üzleti gyakorlatban. A módszert ma már széles körben használják egy termék, hely, iparág vagy személy értékelésére. Bármely életrészt elvégezhető, legyen szó önfejlesztésről vagy karrieréről.⁵

BELSŐ TÉNYEZŐK	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
	<ul style="list-style-type: none"> - extrovertált személyiség- közvetlen és kezdeményező - kitartó - magabiztos - rendszerető - szorgalmasság 	<ul style="list-style-type: none"> - türelmetlen - makacs és önfejű - spontán, nem tudatos - nem ismerem be, ha tévedek - túlzott megfelelni akarás
KÜLSŐ TÉNYEZŐK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
	<ul style="list-style-type: none"> - ismeretek bővítése - továbbképzések elvégzése - jó munkahely - előrelépés a ranglétrán 	<ul style="list-style-type: none"> - gyermeklétszám csökkenése - alacsony bérek - munkanélültség

1. ábra Személyiségem SWOT elemzése

Maximalista vagyok, ebből fakadóan a rám bízott feladatokat minden esetben igyekszem a legmagasabb fokon elvégezni. Gondolataimat, észrevételeimet szeretem megosztani másokkal. Magabiztosnak gondolom magam, szeretem a kihívó feladatokat és számomra nincs lehetetlen. Céljaim elérése érdekében sokszor befolyásolom az embereket, s erőszakosnak tűnhetek, mely tudom, hogy nem minden esetben jó tulajdonságom. Önfejűnek és makacsnak tartom magam, nem érdekel mások véleménye. Extrovertált személyiség vagyok, aki közvetlen és kezdeményező. Türelmetlen típushoz tartozom, nem tudom sokáig hallgatni másik beszédét, gyakran közbevágozok és saját akaratom próbálom erősíteni. Beszélgetés

⁴ Mikael Krogerus – Roman Tschäppeler (2012): 52 döntési modell. HVG Kiadó 18 p.

⁵ Cornerstone (2021.12.06.): The Best Personal Swot Analysis Examples for Students https://ciccc.ca/cornerstone-blog/swot-analysis-examples-students/?fbclid=IwAR2NcblspzHsyXNg8ID2tFL1XdcWDgOCxo_wvxByswYEUrD_Ar_zq_1120s [Utolsó letöltés: 2022. december 07. 16:30]

közben sok gesztust használok és szemkontaktust tartok fent partneremmel. Spontán személyiség vagyok, nem szeretek sokat rágódni a döntéseken, szeretem az ügyeimet gyorsan végrehajtani és lezárni. Külső szemlélőnek gyakran tűnhetek agresszív, parancsoló típusnak. Szeretem a versenyhelyzeteket és még jobban szeretem megnyerni őket. Fontos számomra a rend, nemcsak a környezetemben, hanem a gondolataimban is. Minden apró részletre figyelek és kitartok elképzeléseim mellett. Nehéz eltántorítani attól, amit a fejembe veszek. Mindenről van saját véleményem, amit mások kedvéért nem változtatok meg. Nagy hibám, hogy nem ismerem be, ha tévedek. A feladatok vállalásában nem ismerem határt. Sok terhet veszek magamra, hogy másokat megkíméljek vagy segítsek. Tapasztalataim szerint vannak olyan emberek, akik ezt a tulajdonságomat kihasználják. Nem szeretek nemet mondani egy kérésre. Feladataimat szeretem hamar elvégezni, néha ez másoknak zavaró és túl gyors lehet. Másokat sokszor inspirálok és buzdítok, energiám kimeríthetetlen. Kreativitás terén nem ismerem határokat, szeretek minden újdonságot kipróbálni és elkészíteni is.

Pályakezdő pedagógusként megkellett birkóznom a tanulókkal, hiszen fiatal koromból adódóan inkább barátoknak tekintettek, mintsem tanáruknak. A szülők és a kolléganők segítségével végül sikerült némi tekintélyt szereznem. De a fegyelmezés terén még van hová fejlődnöm.

2.4 Személyes célok, feladatok a képzés során

Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap az integráció. A pedagógusként fel kell készülnünk arra, hogy számos különböző képességű tanulóval találkozzunk és a velük való munka szakértelmet, elfogadást és elhivatottságot igényel. Célom, hogy a megfelelő tudás birtokában a speciális igényű tanulókkal is eredményeket érjek el. E tudást a képzés során igyekszem megszerezni, nyitott vagyok a kurzusok nyújtotta új ismeretekre, a meglévők frissítésére, hogy a későbbiekben saját pedagógiai munkába illeszthessen őket.

3. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények

3.1 A kompetenciák fejlődését támogató dokumentumok reflektív bemutatása

A szakdolgozati portfólióm következő fejezetében az eddigi tanítói munkám, illetve e képzés során készített dokumentumaim gyűjtöttem össze, s ezeket a kilenc tanári kompetencia mentén szeretném bemutatni. Falus Iván szavaival élve a tanári kompetenciák: „...*képesek felölelni a szaktárgyi, a szaktárgyi-pedagógiai, és a pedagógiai mesterségbeli tudás és nézetek egészét...*”⁶ Ezen kompetenciák megléte mellett a mai pedagógusok elé a legnagyobb

---

⁶ Falus Iván (2004): A pedagógussá válás folyamata. *Educatio*, 368 p.

kihívást az SNI tanulók oktatása jelenti. Napjainkban az integráció révén gyakran találkozunk eltérő fejlődésű gyermekekkel. *„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”*⁷

Csányi Yvonne szerint integráció esetében *„a hangsúly nem a puszta együttléten, hanem az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson, a kölcsönös kommunikáción van.”*⁸

A saját intézményemben bevezetett Komplex Alapprogram (későbbiekben KAP) és a hozzá kapcsolódó tanulástámogató módszertan a Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban (későbbiekben DFHT) jó keretet teremt az SNI-tanulók individualizált oktatásához, fejlesztéséhez. A munkavégzés feltételei a személyre szabott fejlesztés esetében differenciáltan szerveződnek, ezzel biztosítva a tanulók egyéni különbségeihez történő alkalmazkodást.

Mindezek mellett előszeretettel alkalmazom főként magyar nyelv és irodalom óráim alkalmával a Konstruktív Integrációs Programot (későbbiekben KIP) is, mely lehetővé teszi a magas szintű csoportmunka szervezését olyan osztályok esetében is, ahol a tanulók közötti tudásbeli különbség tág határok közt mozog. A KIP az együttműködő tanulás olyan modellje, mely személyre szabott, a tanuló hosszútávú sikerélményét hivatott biztosítani azzal, hogy az egyén erősségeit felszínre hozó feladatokkal támogatja fejlődését.

Továbbiakban dokumentumaim segítségével szeretnék rávilágítani arra, milyen nagy hasznát veszem tanítási munkámban a KAP, a DFHT és a KIP programnak SNI-tanulók esetében is.

1. kompetencia

A TANULÓI SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSE

E kompetencia birtokában a pedagógusnak, a szakmai felkészültsége alapján, hivatásának gyakorlása során alkalmasnak kell lennie: *„a tanulói személyiség fejlesztésére: az egyéni igényekre és fejlődési feltételekre tekintettel elősegíteni a tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődését, a demokratikus társadalmi értékek, a sajátos nemzeti hagyományok, az európai kulturális és az egyetemes emberi értékek elsajátítását”*⁹

⁷ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontja
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv> [Utolsó letöltés: 2022. december 10. 10:16]

⁸ Csányi Yvonne (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermek és fiatalok integrált nevelése-oktatása In.: Illyés Sándor (szerk.) Gyógypedagógiai alapismeretek ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest

⁹ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

Elsők közt érdemes megemlíteni *Nagy József* nevét, aki könyveiben és tanulmányaiban kereste a választ arra, hogyan válhatna az intézményes nevelés központi feladatává a személyiség fejlesztése. A család, mint elsődleges szocializációs színtér, a szűkebb és tágabb környezet, az életmód együttesen segítik a személyiség kialakulását, fejlődését. A személyiségfejlődés egyik tényezője a tapasztalati tanulás, mely évezredekkel ezelőtt kiegészült a szándékos szövegtanulással. *Tanterv és személyiségfejlesztés* című munkájában kitér azon hibára is, hogy a szövegek teljes, szó szerinti elsajátítása túltanulással valósul meg. A tanuló programként adja vissza az elsajátított szöveget, ám ezt a művi tanulást egyre kevesebb területen tudja alkalmazni. E folyamat következményeként háttérbe szorult a tudati személyiség fejlesztése. A személyiség fogalmi szintű kialakulása elmarad a felnövekvő generáció tagjainál. A szokások, attitűdök rendszerré formálódása, s ezáltal a pozitív tapasztalati személyiség kialakulása is nehézségekbe ütközik.¹⁰

Társadalmi és egyéni szempontból is értékes, fejlett személyiségnek tekinthető, aki szociomóráisan és szociálisan is életképes. *Bábosik István és Bábosik József* szerint a szociális életképességhez kompetenciáinak megfelelő szintű fejlesztése szükséges.¹¹

Az iskola nyújtotta társas környezet biztosítja a tanulóban rejlő lehetőségek kibontakozását. A személyiségfejlesztése alapja az önismeret, amely önmagunk megismerésére irányuló lelki folyamat, mely során megismerjük személyiségünk tulajdonságait, képességeit, szándékait, gondolatainkat, érzelmeinket és mindezek együttes működését. Az önismereten túl lényeges még az öntapasztalás megemlézése e témában. E folyamatot a gyermek társas környezetben a társakkal való együttes tevékenykedtetés során tudja kipróbálni. A pedagógus feladata olyan élmények, programok biztosítása, amely segítségével a tanuló saját maga rájöhet arra mire is képes valójában.

A mai köznevelési rendszerben a Komplex Alapprogram Konceptiója (későbbiekben KAK) a sajátos nevelési igényű tanulók együtt oktatásának-nevelésének intervenciójaként is értelmezhető. A KAP magában foglalja azokat a pedagógiai módszereket és személyiségejlesztő tevékenységeket, amelyek előterében a tanulók képességei, erősségei és tehetségei állnak. A program kiemelt célja a tanulók személyiségfejlődése, képességeik bővülése és bővítése a tematikus alprogramok segítségével. Minden alprogrami foglalkozás törekszik a KAP által megfogalmazott alapelveknek megfelelni. Ezen alapelvek az adaptivitás, tanulástámogatás, közösségi lét, komplexitás és méltányosság.

---

¹⁰ Nagy József (1994): *Tanterv és személyiségfejlesztés*. *Educatio*, 3. 3. sz. 367- 380p.

¹¹ Bábosik István – Bábosik Zoltán (2009): *A korai fejlesztés szerepe a szociális életképesség megalapozásában*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 36-46p.

A program nagy előnyének tartom, hogy a pedagógusok módszertani kultúráját szélesíti, mely kedvez a különleges bánásmódot igénylő gyerekek fejlesztésének.

Mesefeldolgozás a DFHT-KIP módszer alkalmazásával

Első dokumentumként szeretném csatolni a *Speciális nevelési feladatok 2.* tantárgy egyik beadandó dolgozatának részletét. Feladatom a multikulturális nevelés témakörén belül bemutatni, feldolgozni egy általam választott mesét. A feladat kiosztásakor 4. osztály tanítójaként kézenfekvő volt, hogy olvasókönyvünkben szereplő Bagollyal nyaraltunk című írással ismertessem meg tanítványaim. A mesefeldolgozás során egy DFHT-KIP óratervezetet készítettem. A KIP módszer lehetővé teszi a csoportot alkotó tanulók egyidejű fejlesztését a követelmények csökkentése nélkül.

A módszer merőben eltér a hagyományosan vezetett tanórától:

- nyílt végű feladatok lehetővé teszik a sikerélményt
- tanulóknak lehetőségük van többféle tevékenységet végrehajtani, ezáltal képességeik mozgósítása történik
- a feladat megoldásához a csoport minden tagjára szükség vanl, így mindenki hasznosnak érezheti magát

Az akkori 16 fős osztály tanulóit 4 csoportra osztottam, ahol a csoportfeladaton túl egyénre szabott, a gyermek képességeinek megfelelő feladatot is meg kellett oldaniuk. Sokszor dolgozunk tanórák során csoportmunkában és alkalmazzuk a DFHT-KIP program adta lehetőségeket, így nem okozott tanulóimnak nehézséget a mese feldolgozására irányuló feladatok végrehajtása. (1. számú melléklet)

Enyhe értelmi fogyatékos gyermek agresszív viselkedése

Második dokumentumként e kompetenciához kapcsolódóan a *Fogyatékoságok ismeretrendszer* tárgy teljesítéséhez készített esetismertetést szeretném mellékelni. Első osztályos SNI tanuló magatartási problémáira igyekeztem megoldást találni.

Integrált általános iskolában dolgozom, ahol enyhe értelmi fogyatékkal élő tanulók is előfordulnak időről időre. Az adott tanévben kezdő első osztályosok tanítójaként én is foglalkoztam ilyen tanulóval. Elsőre megijedtem a feladattól, hiszen fiatal pedagógusként olykor még az egészséges diákoknak sem könnyű órát tartani. Az osztályomban négy sajátos nevelésű igényű kisgyermek járt, közülük egy fő enyhe értelmi fogyatékkal élő, a figyelmem ezen eseten írás során főként rá szegeződött. Szakértői véleménye alapján enyhe fokú értelmi fejlődési elmaradás igazolódott nála. Enyhe mentális retardáción abbamaradt vagy nem teljes mentális

fejlődést értünk, amelyre jellemző a különböző készségek romlása, olyan készségeké, amelyek a fejlődés során jelennek meg és készségeké, amelyek az intellektus minden szintjét érintik. Ezt egy állapotnak, mint sem betegségnek tekinthetjük. SNI besorolásán felül agresszív viselkedésével is küzdötünk a mindennapokban kollégáimmal. A gyakran izgó-mozgó kisfiú fegyelmezése sok időt vesz el a tanórák alkalmával. Társaival szemben sokszor durva. Füllentései 7 évesen már nem csak füllentéseknek voltak felfoghatók. Tagadta tetteit, a nyilvánvaló elkövetéseket sem ismerte be. Még akkor is tagadta, mikor mi pedagógusok láttuk, mi történt. Állandó fegyelmezési problémák hátterében feltételezhetően más okok is álltak, mint enyhe mentális retardáció „velejárója”, ezt szerettem volna kideríteni. Gyenge tanulási teljesítménye miatt megsegítésre szorul, ennek érdekében kezdeményeztem speciális iskolába történő áthelyezését.

A probléma, e helyzet megoldására tett lépések

Elbeszélgetés- személyesen

Részletes tájékozódás a zavart okozó esetekről. Okok megértése. Csak egy bizonyos pontig figyelt oda a beszélgetéseink alatt, ha szerettem volna arra bírni, hogy lássa be tévedését, arra nem volt hajlandó. Saját felelősségét társaira hárítja. Valami miatt sértett társa helyébe nem akarja képzelni magát, azzal a gondolattal nem akar foglalkozni, hogy más szemszögből is nézzük meg az eseteket. Megértésre alig lehet rábírni.

Elbeszélgetés- az érintett tanulókkal

Esetmegbeszélések alkalmával reakciói: szájjáratás (fogyatékoságából adódóan hang nem jön ki a száján), nagy gesztikulációk. A beszélgetés helyszínének elhagyására tett kísérletek. /Kilépne a szituációból/.

Elültetés

Másik társ mellé. Olyan csoportba, ahol nincs megerősítő személy. Később – egyedül ültetés. Közös elhatározással jelenleg egyedül ül az első padsorban.

Rendszabályok erősítése

Osztályomban alapszabály, ha valami először történik, akkor nem jár érte elmarasztalás, megbeszéljük, miért nem viselkedünk így.

Milyen következményekkel járhat. Ha már megbeszéltük, akkor mindenki számára világos, hogy miért nem szabad, vétség esetén leesik a „mackó”. Minden nap először csak félig esik le, még vissza tud aznap kapaszkodni, ha változtatni tud a tanuló a viselkedésén vagy jó cse-

lekedetekkel segíti társait. Délután 3 és 4 óra között megbeszéljük az aznapi „mackó eséseket”. Ritkán hajlandó viselkedésén változtatni. Ránt egyet a vállán.

Beszélgetés a szülővel

Havonta találkozom édesanyjával, aki védi gyermekét, ami érthető. Szerinte kisfia csak akkor bánt másokat, ha előbb őt bántják. S kiáll az igazáért, ezért durva. Esetenként elismeri az otthon is jelentkező gondokat, máskor úgy nyilatkozik, hogy otthon semmi probléma sincs vele. /Más helyről szerzett információim megerősítik, hogy az anyuka is kér apukától segítséget a fiú ott-honi kezeléséhez/. Apuka jobban elismeri a nehézségeket, előfordult, hogy tanácsot is kért, de következetlen a megoldások megvalósításában.

Családlátogatás

Szerettem volna elmenni, de a szülők elfoglaltsága miatt azt kérték, hogy inkább ők jöhessen be az iskolába. Sajnos édesapja nem ért be, végül anyukával sikerült megbeszélést folytatnom. Mesélte otthoni szokásait. Végre elismerte, hogy nem bírnak vele. A gyógypedagógusok által a szülőnek javasoltak közül megvalósul a mozgásos tevékenységek, uszodába járás folytatása, beszélgetés a történelekről. Társasjátékot ritkán játszanak, mesét már nem olvasnak neki, mert nem köti le. Hétfvégén sokat időt tölt számítógépes játékok játszásával, mely nem válik előnyére a fiúnak.

Kiemelten támogató magatartás

Órákon gyakran leülök mellé. Igyekszem, hogy folyamatos sikerélményt biztosítsak. Közvetlenül irányítom a feladatvégzését. Ez az egyedüli módszer, ami beválik. Érdekes, hogy hamar megpróbál visszaélni a támogatással.

Irodalmi példán keresztül történő értelmezés

A bennünk lakó fehér és a fekete farkas meséjét ismerik tanítványaim. A jót és a rosszat megtestesítő állatok erősödéséről vagy gyengüléséről beszélgettünk. Most mi növekszik benned?

Megoldás egyrészt az egységes követelményrendszerben rejlik. Következetes magatartás, az iskola és a szülők között a történekek „kibeszélése”. A szeretetre, törődésre vágyó tanuló érzelmi szükségleteit csak részben képes egy pedagógus pótolni. Ha a tanuló-szülő-pedagógus közötti kapcsolat harmonikus, támogatják, segítik egymást, akkor a gyermekek problémáját együtt meg lehet oldani. A szülői háttér talán a legfontosabb, hiszen minden gyermek példaképet keres, s elsősorban a szülőkből.

2. kompetencia

TANULÓI CSOPORTOK, KÖZÖSSÉGEK ALAKULÁSÁNAK SEGÍTÉSE, FEJLESZTÉSE

Szakmai felkészültségének tudatában a pedagógus hivatásának gyakorlása során alkalmas: „*a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésének elősegítésére, a közösségekben kialakuló konfliktusok kezelésére, az interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködés készségeinek fejlesztésére.*”¹²

A közösség szó fogalmi szintű meghatározása esetében több megközelítés él. Biológiai értelemben az élőlények közösségéről, társadalmi értelemben emberi közösségről, politikai értelemben államközösségről beszélhetünk. Egy biztos, a közösséghez való tartozás meghatározó az egyén számára. A közösség képes önmagára irányuló fejlesztését kezdeményezni és konstruálni, ezt nevezzük közösségfejlesztésnek. A neveléstudományban és a pszichológiában a gyermek személyiségfejlődését, az életvezetést elősegítő pedagógiai módszer.

Vercseg Ilona módszertani füzetében olvashatjuk, hogy a közösségi lét szempontjából fontos tényező a tagok egymáshoz való érzelmi viszonya, hiszen a pozitív, aktív kapcsolat folyamatos előrelépkedést jelent.¹³

Pedagógusi munkák szempontjából kiemelkedően fontos az iskola és szülő közti partnerségi viszony. *Torgyik Judit* egyik tanulmányában a hatékony együttműködés lehetőségeiről ír. Ilyen lehet a családok bevonása az iskola életébe (rendezvényeken, műhelymunkákban való rész-vétel), szülők bevonása az iskolai döntéshozatalba, a tanulók otthon tanulása, melyben a szülőknek nagy szerepe van vagy a kulturális közösségekkel való együttműködés. A gyermek nevelése elsődlegesen a családban zajlik, a gyermek egy család tagja, ezért hatékony iskolai munka nem képzelhető el a családdal való megfelelő kapcsolat kiépítése nélkül. A különböző kulturális és szociális háttérből érkező tanulók esetében kifejezetten szükséges a szülők és az iskola közti partnerségre építő viszony kialakítása a gyermek sikeres iskolai előmenetele céljából. A család és iskola közti partnerség, egyenrangú félként való kezelés elengedhetetlen, hogy a szülő gyermek neveléséhez hasznos információkat kapjon a pedagógusoktól.¹⁴

---

¹² 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

¹³ Vecseg Ilona: Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak. URL: [Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak \(Módszertani füzet\) \(kka.hu\)](http://kka.hu) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 16:50]

¹⁴ Torgyik Judit (2004): Hatékony Iskola: együttműködő iskola URL: [Új Pedagógiai Szemle2004 október - EPA - www.epa.hu \(oszk.hu\)](http://www.epa.hu) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 18:00]

Mindenapi életünkben az együttműködő emberi közösséget csoportnak hívjuk. E csoportok egyénre gyakorolt hatása megmutatkozik abban, hogy másként viselkedünk, ha társaságban vagyunk. Az iskola tanulói csoportokat alkotnak intézményi és osztályszinten is. *Tóth László* szerint a tanulócsoporthat célja valamilyen állapot elérése a jövőben (pl. jó érdemjegy szerzése vagy kiemelkedő teljesítmény). Ennek elengedhetetlen feltétele a tanulók motiváltsága, hogy a cél érdekében erőfeszítéseket tegyenek.¹⁵

Tanulásszervezési módok közül a KAP központjában a kooperatív tanulás áll. A tanulók kiscsoportokban alkotnak. A csoportok összetétele heterogén, vagyis különböző képességű gyermekek alkotják. A SNI-tanuló is a csoport teljes értékű tagja. Az együtt tanulás fejleszti az együttműködési képességet, lehetőséget teremt a közös felelősség kialakítására. Egymást segítve tanulnak, mely a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében nagyon fontos. A munka megszervezésével, egyéni feladatok kiosztásával tudjuk elérni az egyenlő részvételt. Minden csoporttag felelős egy-egy részfeladat megoldásáért. Ez jó lehetőség a differenciálásra, az egyéni sajátosságok figyelembevételére. Azonos csoportfeladat esetében versenyhelyzet alakulhat ki, mely flusztrációhoz vezethet. Ennek kiküszöbölésére megfelelő módszer a KIP, ahol különböző csoportfeladatok megoldásával az együttműködésen van a hangsúly verseny helyett.

Elmondhatjuk tehát, hogy csoportmunka alkalmával a tanítási-tanulási folyamatban jelen van a közösségépítés, melynek nélkülözhetetlen eleme az egymásrautaltság.

Ráhangoló csoportfeladat DFHT-KIP módszerrel

E kompetenciához elsőként egy *magyar nyelvtan óratervezet* részletét szeretném csatolni. Az összefoglaló óra témája a főnevekről tanultak 3. osztályban. Tanulókat csoportokra osztottam és a tanóra folyamán így dolgoztak. DFHT-KIP módszert alkalmazva már a ráhangoló csoportfeladat mellett is dolgoztak egyénileg a gyermekek. Az óra ezen részében a KAP Testmozgás alapú alprogramját hívtam segítségül. Olyan feladatokkal készültem, melyek osztálytermi keret közt is könnyen megvalósíthatók.

---

¹⁵ Tóth László (2005): Csoportfolyamatok az osztályban URL: [Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből \(oszk.hu\)](#) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 18:35]

Kössünk ki a Főnevek Szigetén! Vajon milyen állatok élhetnek ezen a helyen?

Kép kivetítése

Ráhangoló csoportfeladat: Minden gyerek húz egy kártyát, melyen egy állat szerepel. Egyéni feladatként minden egyes tanulónak utánoznia kell a kártyán szereplő állat (nyúl, majom, béka, pók) mozgását. Csoportonként adjatok tulajdonnevet az állatoknak! Beszéljétek meg, hogy mi jellemző az adott állat mozgására! Utánozzátok az állat mozgását!

1. egyéni feladatok

Tanuló 1: Változtasd meg, nehezíts az állat mozgásán!

Tanuló 2: Csináld meg a feladatot minél többször!

Tanuló 3: Végezd el a feladatot nagyon lassan!

Tanuló 4: Végezd el a feladatot visszafelé!

2. ábra Ráhangoló csoportfeladat (saját készítés)

Programterv

A következőkben egy *programterv* leírását mutatnám be mellyel, azt kívánom bizonyítani, hogy a közösség fejlesztése céljából a szervezés nem csak a tanórákra terjed ki, hanem szervezete része az iskolai szabadidős programoknak is. Iskolánk 2017 óta nyújt be sikeres pályázatot Napközi Erzsébet-táborra. Az első években segítőként vettem részt a szervezési és lebonyolítási munkákban. Hatalmas feladat az egy héten át tartó programok megvalósítása, majd az azt követő dokumentáció. Szeretem a kihívásokat és a vezetőség is bizalmat szavazott nekem, így 2021-ben már táborvezetőként koordináltam az eseményeket. Pályázatunk az „5 nap alatt a Föld körül” elnevezést kapta. A nagy érdeklődésre való tekintettel két turnusban szerveztük a programokat. A tábor időpontjának június utolsó és július első hetét választottuk. Egy héten 48 gyerekkal vágtunk neki az izgalmas programoknak. A táborozók közt 5 fő SNI tanuló volt, akikhez pályázat plusz kísérőt biztosított. A programok jelentős része az iskola

területén valósult meg, minden nap más-más kontinens hagyományait és élővilágát ismertük meg. Programjainkban a pályázati kiírás által megfogalmazott öt szakmai témakört kellett megvalósítanunk:

1. Környezettudatosság, természeti értékeink, iskola- és környezetszépítés
2. Sport, egészséges életmód
3. Önismeret, közösségépítés, kompetenciafejlesztés
4. Külső buszos kirándulás
5. Művészeti nevelés, kulturális örökségeink, hagyományőrzés, kézművesség

Nap	Napszak	Megnevezés	Leírás
Hétfő	délelőtt	Tábornyitó - UTAZÁS AUSZTRÁLIÁBA	Programok és házirend ismertetése, pólók kiosztása, csoportkép készítése, játék. Csapatépítő játékok. Ország-város játék szabályainak megismertetése, játék csoportokban. Beszélgetés, ismerkedés Ausztráliával. Videó megtekintése, mely bemutatja földrészt. Kakukktojás játék a megszerzett ismeretek felhasználásával.
Hétfő	délután	UTAZÁS AUSZTRÁLIÁBA	Beszélgetés a földrész állat és növényvilágáról. Erszényesek világának megismerése. Hagyományos játék: Skippyroo, a kenguru Törzsi maszk vagy bumeráng készítése.
Kedd	délelőtt	IRÁNY ÁZSIA!	Gyermekjoga oktatóval. Állat és növényvilág megismerése, totó kitöltése.
Kedd	délután	IRÁNY ÁZSIA!	Ázsia harcművészetének megismerése- Karatebemutató Gyümölcs saláta készítése, evőpálcikával étkezés tanulása Gésa baba készítése spatulával és mintás papírral
Szerda	délelőtt	BARANGOLÁS AFRIKÁBAN	Kirándulás Balatonedericsre. Afrika Múzeum meglátogatása, s a múzeum területén található élő állatvilág megtekintése. Tevegélés, pónilovaglás az Afrika Múzeum területén. Minidzsungel és maszaj kunyhók megtekintése.
Szerda	délután	ISMERKEDJÜNK AMERIKÁVAL!	FAMILY-WESTERNPARK Nemesvita A western világát vicces és izgalmas napi programokon, játékokon keresztül megismerjük. - ljaszat- Pedál gokart- Légpuska lövészet- Késdobáló- Aranymosás- Mini ZOO (tengerimalacok, nyulak)- Bankrablás- Cowboy bemutató

Csütörtök	délután	VALAHOL EURÓPÁBAN	Európa országai és városai megismerése az Európa Quiz társasjáték segítségével. Városnézés online Róma, Párizs, Prága ... stb. Nagymozgásos népi játékok.
Péntek	délelőtt	ISMERKEDJÜNK AMERIKÁVAL!	A Westernparkban látottak felelevenítése. Indián törzsek megismerése. Csoportok alakítása, törzsi nevek kitalálása, lepedő anyagra törzsi jelkép/szimbólum tervezése. Fiatal házaspár Amerikában töltött élményeinek bemutatója. Amerika sportjainak megismerése. Kosárlabda, amerikai foci, baseball versenyek az udvaron.
Péntek	délután	BARANGOLÁS AFRIKÁBAN	Az Afrika Múzeumban látottak felelevenítése. Khumba című afrikai mozifilm megtekintése. Kiállítás készítése a hét folyamán készült produktumokból. Táborzárás.

3. ábra Programterv (saját készítés)

Ázsia élővilágának ismeretterjesztő videó által történő megismerését követően 5 fős csoportban feladatlap kitöltése várta a táborozókat. Minden csapat különböző tesztsort kapott, például szolgálva csatolom az egyiket ezek közül. A feladatokat közös erővel oldották meg, ám ahhoz hogy minden tanuló kivegye részét a munkából, a KIP módszert alkalmazva az alábbi szerepek kerültek kiosztásra közöttük:

„Kistanár”: Feladata, hogy megbizonyosodjon arról, hogy mindenki érti-e a feladatot a csoporton belül. Csak ő kérheti a pedagógus segítségét, ha szükséges.

„Beszámoló”: Feladata a munka végeztével az osztály tájékoztatása a csoport munkájáról.

„Jegyzetelő”: Megoldásokat írja, összefogja a csoportmunkát, összeállítja a csoport írásbeli munkáját.

„Anyagfelelős”: Biztosítja az összes eszközt a csoport munkájához, és kiegészítő forrásanyagot gyűjt (kéziszótár, könyvek stb.). Ellenőrzi, segíti az eszközök felhasználását. Bevonja a csoport tagjait az eszközök, segédanyagok kezelésébe, munka utáni rendrakásba.

„Rendfelelős”: Segíti a csoport kommunikációját. Segíti megoldani a csoporton belüli konfliktusokat. Ösztönzi a csoporttagokat a munkában való aktív részvételre.

ÁZSIA – csoportfeladat

1. Adj a csapatodnak egy Ázsai élővilágához tartozó nevet!

_____

2. Mely állatokkal **nem** talákoztál a videó megtekintése során? Húzd alá!

tigris   teve   komodói varánusz

angolna   egerészölyv   kolibri

kúszógéb   kobra   orrszarvú

3. Igaz vagy hamis?

Ázsia a Föld 2. legnagyobb kontinense: _____

A makákók jeges vízben fürdenek: _____

A vadkutya farka fél az elefánt csordától: _____

Az anyatigris egyedül neveli kölykeit: _____

4. Melyik lehet az afrikai és melyik az ázsiai elefánt? Gondoljatok a videó képeire!

_____

_____

5. Mely két mesebeli élőlény tűnik fel a videóban?

_____

3. kompetencia

A PEDAGÓGIA FOLYAMAT TERVEZÉSE

Hivatása gyakorlása során felkészültsége alkalmassá teszi a pedagógust: „pedagógiai munkáját a feltételek árnyalt elemzése alapján átfogóan és részletekbe menően megtervezni, tapasztalatait reflektív módon elemezni és értékelni.”¹⁶

Kotschy Beáta kutatásai kiemelkedőnek bizonyulnak a témában. *Az iskolai oktatómunka tervezése* című könyvében arról olvashatunk, hogy a pedagógus munkájának az ismeretátadás mellett fontos része a tervezés, melynek során a három fő megválaszolandó kérdés: Kinek? Mit? és Hogyan? tanítsunk. A mindennapokban az óratervek, tematikus tervek, nevelési tervek, projektmunkák megírását és megvalósítását foglalja magába. A tanítási-tanulási folyamat tervezésének célja a nevelési-oktatási célok megvalósításának előkészítése a módszerek, munkaformák, a szükséges eszközök kidolgozása révén. A tervezés lehetővé teszi a nevelő munka hatékonyságát, a tanulók tudásának és nevelésének fejlesztését.¹⁷ *A pedagógussá válás és szakmai fejlődés sztenderdjei* című munkájában fogalmazza meg, hogy e kompetencia birtokában a pedagógus a tervezés során a kollégákkal és a tanulókkal való együttműködő képessége kerül előtérbe. Kreatív módon alkalmazkodik a tanórán felmerülő problémákhoz, differenciáltan gondolkodik, terveit reflektív módon elemzi és értékeli. A tanulók fejlesztését biztosítani, kezdeményezéseikre reagálni tudatos tervezéssel lehet. Az oktatás fejlődése okán már nem elég a tanár saját munkájának és az oktatás tartalmának megfogalmazása, de a tanulók igényeihez is alkalmazkodni kell. Felkészülés során gyermekcsoport tevékenységrendszerét teljes egészében ki kell dolgozni és feltételeit biztosítani.¹⁸

Zsolnai József könyvében arról ír, miszerint a pedagógusnak az egyéni adottságokat is figyelembe véve kell egy tanórára vagy foglalkozásra felkészülnie. A tanulási folyamat akkor hatékony, ha egyszerre problémamegoldó, kreatív és tevékenykedtetni a tanulókat.¹⁹

A DFHT-KIP módszert alkalmazó tanórák előtti felkészülés igényli a legtöbb feladatot. A nyitott végű feladatok kigondolása és az arra épülő differenciált egyéni feladatok sok időt vesznek igénybe. Tervezésnél SNI tanulók képességeit, eszközigényt is figyelembe kell venni. A tervezés a motiválással kezdődik. A tanulás örömforrásként, mint sem tanulásként jelenik meg. A nyugodt, efogadó iskolai környezet kialakítása elsődleges szempont. El kell fogadni a

¹⁶ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

¹⁷ Kotschy Beáta(2003): *Az iskolai oktatómunka tervezése* in. Falus Iván: *Didaktika*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 470-484p.

¹⁸ Kotschy Beáta (2001): *Az iskolai munka tervezése és a pedagógiai nézeteinek összefüggései*. In: Golnhofér Erzsébet és Nahalka István (szerk.): *A pedagógusok pedagógiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 308-325p.

¹⁹ Zsolnai József (1995): *Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia*. Tárogató Kiadó, Budapest.

tanulók közti különbséget, az eltérő képességeket, a tanulási tempót és az alapvető személyiségjegyeket.²⁰ A DFHT-tanórák együttműködésre, cselekvésre nevelnek, s ezzel építő tanulási helyzetet kínálnak.

Ismerkedj Ruminivel!-foglalkozásterv

E kompetencához kapcsolódva egy *foglalkozásterv* bemutatását csatolom. Tanítóként az olvasóvá nevelés fontos számomra, tanítványaimat igyekszem megismertetni a kortársirodalom kiemelkedő alkotásaival. Tanítási éveim alatt 3. osztályban kötelező olvasmányként Berg Judit Rumini című regényét ajánlom diákjaim figyelmébe. Változatos feladatokkal, csoportmunkákkal változatos és szinessé kívánom tenni a feldolgozást. Közösen óráról órára ismerkedünk a szöveggel és sodrodunk a cselekménnyel. Első osztályom számára készítettem e foglalkozástervet, mely a regény első fejezetének megismerését segítette. A tervezetben a KAP művészet alapú alprogram valósul meg, mely legfontosabb feladata, hogy az alkotás és a befogadás élményén keresztül járuljon hozzá a nevelési-oktatási feladatok megvalósításához. A tevékenykedtetés, az alkotva tanulás SNI tanulók esetében az információk átadásának és megszilárdításának egyik legjobb módszere. A műszetalapú alprogram ezáltal rendkívül kedvező ezen tanulók fejlesztése céljából. (2. számú melléklet)

Érzékenyítés az iskolában

Továbbképzés során a *Speciális nevelési feladatok* 2. tantárgy teljesítésének egyik feltétele volt érzékenyítő projekt kidolgozása. A programterv középpontjába mozgássérült társaink megismerését állítottam. Az elgondolást szeretném a jövőben megvalósítani, melynek időpontjául a tolerancia világnapját (november 16.) választanám. A programok öt tanórát érintenek, ezek közül mellékelem a mozgássérüléssel kapcsolatos információk áttekintésének foglalkozástervét.

Fontosnak tartom, hogy a gyermekek már az iskolában, saját fejlettségi szintjüknek megfelelően megismerkedhessenek, bepillantassanak mozgássérült társaik mindennapjaiba. Azt tapasztalom, hogy kevés családban beszélgetnek a gyermekekkel arról, hogyan viselkedjenek sérült társaikkal. A foglalkozás alatt játékos formában, kutya segítségével mélyedünk bele az érzékenyítés témájába. (3. számú melléklet)

---

²⁰ Kókayné Lányi Marietta (2007): Könyv az integrációról Sajátos nevelési igényű gyerekek együttnevelése a Gyermek Házában, sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógustovábbképzési Kht., Budapest

4. kompetencia

A SZAKTUDOMÁNYI TUDÁS FELHASZNÁLÁSÁVAL A TANULÓK MŰVELTSÉGÉNEK, KÉSZSÉGEINEK ÉS KÉPESSÉGEINEK FEJLESZTÉSE

E kompetencia birtokában a pedagógus, a szakmai felkészültsége alapján, hivatásának gyakorlása során alkalmas: „*az adott szakterületen szerzett tudását tantervi, műveltségterületi összefüggésekbe ágyazni, ennek alapján a tanulók tudományos fogalmainak, fogalomrendszereinek fejlődését elősegíteni, az egyes tudományterületek szemléletmódját, értékeit és kutatási eljárásait megismertetni, az elsajátított tudás alkalmazásához szükséges készségeket kialakítani, szakterületének az egészség védelmével és fejlesztésével való összefüggéseit felismerni és ezzel a tanulók egészségfejlesztését elősegíteni.*”²¹

Csapó Benő vizsgálatai során arra a következtetésre jutott, hogy az iskola fő feladata a megszerzett tudás hatékony átadása a következő generációk számára. A megismerési feladatok eredménye a tudás, mely többet jelent, mint az elsajátított ismeretek reprodukáló képessége. A pedagógus tanítás során szembesül azzal, hogy tanítványai különböző személyiségek, akik eltérő képességekkel rendelkeznek. Az optimális fejlődés biztosítása érdekében az egyéni különbségekhez igazítva éri a hatékony oktatást.²²

Bakó Balázs szerint a megnőtt információáramlás és rendelkezésre álló technikai tudás mellett fontos az élethosszig tartó tanulás. A pedagógus feladata olyan kulcskompetenciák megtanítása, melyek támogatják az új ismeretek megszerzését, a problémamegoldó képességet, és az együttműködés képességének kialakítását.²³

Zsolnai József a következőket írja: „*a bánásmód a pedagógus munkatevékenységének az a területe, az a dimenziója, amelynek tárgya a fejlődő egyén, a fejlesztésre váró személy, akinek fejlettségétől és teljesítményétől függ társadalmi értékessége, az értelmes életre valósága.*”²⁴

Napjainkban az oktatás már elképzelhetetlen differenciálás nélkül, hiszen az integráció révén egyre több különleges bánásmódot igénylő gyermek jelenik meg normal osztályközösségben. Pedagógusként nem könnyű feladat a készségek, képességek fejlesztése SNI tanulók esetében, hiszen tanítói, tanári képesítésünk birtokában sem vagyunk kellően felkészülve ezekre a helyzetekre. Szerencsére számos új módszer látott napvilágot, mely segítségével növelni tudjuk az oktatás hatékonyságát. Ezen új módszerek közé tartozik a Komplex Alapprogram,

²¹ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

²² Csapó Benő (2002): Az iskolai tudás. Osiris, Budapest.

²³ Bakó Balázs (2011): A kooperatív tanulás. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press, Szombathely. 188-219p.

²⁴ Zsolnai József (1995): Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia. Tárogató Kiadó, Budapest

mely személyre szabottan igyekszik a tanulóknak támogatást nyújtani, és ehhez szükséges a pedagógusok érzékenyítése. Korábban már említettem, hogy a program öt alapelv mentén valósul meg.

„Az adaptivitás a differenciálás (a pedagógus által irányított fejlesztés és/vagy a tanulók önvezérelt fejlesztése) és az egyéni sajátosságok ismeretében megvalósuló egységesség együttes alkalmazása a pedagógiai folyamatban. Az adaptivitás a résztvevők együttműködésén alapul, az érintettek kölcsönös alkalmazkodását feltételezi egymáshoz és a körülményekhez – a pedagógus szakértelmén alapuló felelősségét nem csökkentve.”²⁵

Az adaptivitás tehát nem más, mint egyénre szabott fejlesztés kooperatív munkaformák alkalmazásával, a tanulók aktív tevékenykedtetésével. Az öndifferenciálás fontos eleme, melynek során a tanulók maguk választhatnak a feladatok közül.

A komplexitás elve alapján a tantárgyak egymáshoz kapcsolódásával kamatoztatható tudást igyekszünk nyújtani. A tanulók komplex személyiségfejlesztését, továbbá a pedagógusok széles körű módszertani felkészítését jelenti a továbbképzések keretében.

A közösségi lét a tanulócsoportokban való tanulást, az együttműködést, egymásrataltságot, egymásra figyelést jelenti. A program mikrokörnyezeti szinten az iskola belső szereplőit (intézményvezető, pedagógusok, szülők és tanulók) kívánja egységgé kovácsolni.

A tanulástámogatás a pedagógus feladata a tanulási folyamatban, de csak mint facilitátor van jelen. A tanulási környezet kialakítása mellett kiemelt figyelmet kap a tanulói aktivitás is a személyre szabott tanulás révén.

A méltányosság elve alapján a pedagógus feladat a gyerekek egyéni szükségleteihez, képességeihez való igazodás az esélyegyenlőség biztosítása és a hátrányok kompenzálása mellett.

A Komplex Alapprogram jelszava: Tanulni élmény! Fontos eleme a tanulók aktív tanórai tevékenykedtetésének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Az élmény alapú tanulás emiatt komoly hátránykompenzációs eredménnyel is együtt jár. A végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni prevenció is fontos része a programnak. Ennek érdekében a lemorzsolódás megelőzésére alkalmas, tanulást támogató pedagógiai módszerek kerülnek bevezetésre.

A módszer sikeressége abban is mérhető, hogy az SNI tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása milyen szinteket képes megugrani.

Ezen alapelvek megvalósulási feltételei: a teljes pedagógiai kultúra- és szemléletváltás, az oktatás-nevelés körülményeinek javítása, az SNI-re adaptált törvényi szabályozók útmutatá-

---

²⁵ M. Nádas Mária (201): Adaptív nevelés és oktatás Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. Budapest

sainak betartása, a csoportmunka, a differenciált tanulásszervezés, az adottságoknak megfelelő nevelés és fejlesztés, az egyéni különbözőség tiszteletben tartása, a tanuló önmagához mért és harmónikus fejlődésének eredményként való elfogadása és a személyiségközpontú megközelítés a fogyatékoságközpontú helyett.²⁶

Matematika óra a differenciált csoportmunka módszerével

Ehhez a kompetenciához első dokumentumként *matematika óratervezetem* egy részletét szeretném csatolni. Témakör számok 1000-ig 3. osztályban. Új ismeretanyagot feldolgozó óra, melyet a differenciált csoportmunka módszerével valósítottam meg. Igyekeztem a készségeket úgy fejleszteni, hogy ezeken az órákon is tegyünk egy kis lépést előre a cél eléréséhez, az alapkompenciák, a matematikai, ezen belül is számfogalom elmélyítése alpműveletek végzése, gondolkodási képesség és számírás készség fejlődésére, hogy harmadik osztály végére a megfelelő szintet minél többen elérjék. (4. számú melléklet)

Az iskolás gyermek életmódja

Második dokumentumként *Speciális nevelési feladatok 1.* tantárgyhoz készített beadandó feladatom részletét csatolom. Az egészségnevelés nem csak a tanulási-tanítási folyamat azon része, mely során változatos módszerekkel bővítjük, fejlesztjük az egészséggel kapcsolatos ismereteket, készségeket, hanem elengedhetetlen feltétele a prevenció. Megelőzéssel kiküszöbölhetjük azokat a társadalmi, pszichológiai és szociális feltételeket, melyek érzelmi, fizikai betegségeket vagy társadalmi-gazdasági problémákat okoznak. Pedagógusként tanítványaink életvitele, családi körülményei és ezek személyiségükkel történő összefüggéseinek vizsgálata is kiemelt feladatunk. Az esetismertetés során egy hátrányos helyzetű, harmonikusnak nem mondható családi háttérrel rendelkező tanuló áll a középpontban. Testmozgás alapú alprogrami órákon találkoztam vele. Viselkedésének okára kerestem a választ és igyekeztem támogató magatartással fordulni irányába.

Probléma ismertetése

A vizsgált alany 16 éves, 7. osztályos fiú, aki édesanyjával, s idősebb fiútestvérével él együtt. A gyermek az iskolánkhöz tartozó tagiskola tanulója. Az elején ellenállt mindenféle kísérletnek, hogy aktívan részt vegyen az órai munkában. Sokat beszélgettem vele, s próbáltam ráébreszteni, hogy mint mindenkinek, neki is vannak értékei, s nem szabad megelégednie a jelen-

---

²⁶ Maczikné Horváth Annamária (2020): Módszertani útmutató SNI tanulókkal foglalkozó pedagógusok számára. Dr. Illyés Sándor EGYMI, Békés

legi helyzetével. Egy idő után változott az órához való hozzáállása, s hogy jobban megismerhessem, talán segíthessek is neki, ezért elhatároztam, hogy több figyelmet fordítok rá.

Első látászati benyomások

Külső ruházati megjelenés:

- fekete kapucnis pulcsi
- szürke póló alatta
- világosszürkés farmernadrág
- fekete szemüveg
- fülbevaló
- ruházata rendes, tiszta

Alkati megjelenés: Körülbelül 170cm magas, 60 kg lehet. Sportos alkat, látszik, hogy sokat mozog.

Viselkedés: Néha durva, de tud nagyon udvarias és kedves is lenni. A lányokkal előzékeny.

A vizsgált diák eléggé igénytelen életet él. A tanulásban nem jeleskedik, nem szeret tanulni, semmilyen foglalkozásra, szakkörre, illetve edzésre sem jár. Legfontosabb időtöltés számára, hogy lóghat a barátaival. Olyan tantárgy, a testnevelés, a kedvence, amire nem kell tanulni, s alkatilag is könnyen végzi el a feladatokat. A reáltantárgyakat kevésbé szereti, inkább humán beállítottságú. Az időnkénti késés a tanulás területén való fegyelmezetlenségét jelenti. Nagyon kevés odafigyelést kap az édesanyjától, édesapjával nem tartja a kapcsolatot. Mindezek ellenére a munkából kivonja a részét, de akkor végzi csak el, ha feladatba kapja. Reggelenként korán kel, s még hétfvégén se alszik hosszú ideig. Nem tagja semmilyen szakkörnek, egyesületnek, nem szereti a szervezettséget, ill. kötöttséget. A szabadidejét nem mindig tölti tartalmasan és hasznosan, bár ha szükséges, segít édesanyjának. Szabadidős tevékenysége elég egyhangú, ui. a barátaival beszélget, mást nem csinál. Olvasni nem szeret, inkább TV-t néz, a sorozatok a kedvencei. Hosszú időn keresztül, s elég gyakran néz TV-t. Színházba nem jár, moziba időnként, ahol legszívesebben horrorfilmet néz. Műveltsége képességeihez mértem alacsony. Sportolni szeret, de inkább testnevelés órán, órák után, mikor el kellene menni valahova, egy egyesületbe, arra már lusta. Barátaival is, akikkel szívesebben találkozik, mint, hogy a munkáját maradéktalanul elvégezné, inkább otthon találkozik. A passzív pihenés kerül nála túlsúlyba. A család nem játszik nagy szerepet az életében, nincsenek közös programjaik, nincsenek témák, amikről beszélgethetnének, kivéve az egyszerű hétköznapi dolgok. A szülővel folytatott beszélgetései felületesebb bár napi szinten folynak, de a legfőbb téma az iskola.

Kevés időt töltenek együtt, s nem igazán foglalkoznak a gyermekkel. Nem hagyott nyugton az a gondolat, amikor a délutánjairól kérdeztem. Maga osztja be idejét, nem szabnak korlátot mikor- hova megy, mit csinálhat. Egyfajta elhanyagoló neveléshez hasonlít, amely során a szülő bár érzelmileg a gyermek mellett áll, mégsem törődik megfelelően a gyermek életvitelével, nem irányítja tevékenységeit. Ilyenkor ezek a gyermekek a saját maguk útján járnak, túlságosan nagy szabadságot kapnak és hiányoznak számukra a minták és korlátok. Időnként unatkozik, ennek oka, hogy nem tudja ésszerűen eltölteni a szabadidejét. A szünetekben, amikor nem ügyel az ember, igyekeztem megkérdezni pár osztálytársát, hogy mit gondolnak, tudnak róla nekem mondani. Meglepő módon a lányok és fiúk 1-2 szó kivételével szinte ugyanazt tudták elmondani róla. Az osztályban, talán életkorának köszönhetően, központi helyet foglal el. Osztálytársai pozitívan beszéltek róla.

Támogatás megvalósulása

Nagyon megérintett az az eset, s a jövőben próbálom a tapasztalataimat felhasználni, s az olvasott irodalom is segítségemre van ebben. Igaz minden diák más, de úgy gondolom, hogy minden egyes eset, amit az ember pedagógusként megtapasztal, megvizsgál, már segítséget nyújthat a következő problémás gyermek esetében is. Amikor először találkoztam az érintett fiúval már tudtam, hogy megbukott, s a magatartásával is rettenetesen zavarja az órát. Féltem az első találkozástól, de nem történt semmi az órán. Próbálkoztam szép szóval, rábeszéléssel, szidással, beírással, de semmi sem használt. Sőt néha rosszabbodott a helyzet. Testnevelésből kimondottan tehetséges volt, mint később kiderült. Sokat gondolkodtam, hogy mit tegyek, s elhatároztam, hogy beszélgetek vele. Beszélgettem vele a szünetekben, óra után, s egyre több dolgot tudtam meg róla, s próbáltam meggyőzni, hogy mindenkiben ott lapulnak az értékek, csak meg kell találni őket. Aztán észrevettem, hogy sokkal szelídebb lett. Részt vett a munkában, de nem volt könnyű vele dolgozni. Sokszor bohóckodott, s zavarta a többieket is. Aztán egyre fegyelmezettebb lett a magatartása. Többször megdicsértem, mert az osztályban ő teljesített a legjobban, s néhány hónap alatt olyan változáson ment át, hogy már segítségemre volt az órán a rendbontók megfékezésében. Magam is elámultam a változáson, s egy kicsit aggódtam, hogy mikor lesz vége az „idilli” óráknak. Jelentősen javult köztünk a tanár-diák kapcsolat, s ez jó hatással volt az osztályra is. Az órák jó hangulatúak, harmonikusak lettek.

Összegzés

- Az eset megerősített abban, hogy milyen nagy hatása van, -ami lehet negatív és pozitív is,- a hasonló korú diákoknak egymásra ebben a korban. A társak személyes példája visszahúzó és motiváló tényező is lehet.

- Továbbá megerősített abban, hogy a türelem, a határozott és meggyőző beszélgetés többnyire meghozza a gyümölcsét

- Ha a tanuló-szülő-pedagógus közötti kapcsolat harmonikus, támogatják, segítik egymást, akkor a gyermekek problémáját együtt meg lehet oldani.

A szülői háttér talán a legfontosabb, hiszen minden gyermek példaképet keres, s elsősorban a szülőikben. Nem mindegy, hogy pozitív vagy negatív példát látnak maguk előtt.

- A legtöbb esetben, mint itt is, a problémák családi gondokból adódnak. Sajnos a mai világban egyre több problémás gyerek kerül az iskolába, ezért az szaktanároknak, de főként az osztályfőnököknek, amennyire a lehetőségek engedik, jobban meg kell ismerniük a nehezen kezelhető diákokat.

5. kompetencia

AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁST MEGALAPOZÁSA

A kompetencia birtokában a pedagógus, a szakmai felkészültsége alapján, hivatásának gyakorlása során alkalmas: *„különösen az olvasás-szövegértés, információfeldolgozás, a hatékony tanulás, a szociális és állampolgári kompetenciák, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciák, az alapvető gondolkodási műveletek, a problémamegoldó gondolkodás folyamatos fejlesztésére, a tanulók előzetes tudásának, iskolán kívül megszerzett ismereteinek és készségeinek, valamint az iskolában elsajátított tudásának integrálására, az önálló tanulás képességeinek megalapozására, fejlesztésére, a tanulók testi-lelki-szellemi egészségének fejlesztésére”*²⁷

Óhidy Andrea publikációjában olvashatjuk, hogy a life long learning magában foglalja a tanulás, művelődés, ismeret- és tapasztalatszerzés fogalmait, amely az intézményi nevelésbe kerüléssel kezdődik és egészen életünk végéig tart. Alapvetően a kulcskompetenciák és alapkészségek, képességek kialakítására, megszerzésére irányul, de céljai közé tartozik az együttműködés készségének elsajátítása, fejlesztése.²⁸ Az élethosszig tartó tanulás legfontosabb követelményének a kompetenciák sokoldalú felhasználását tartja, melyek fejlesztése a pedagógus feladata. Az Európai Unió nyolc kulcskompetenciát határoz meg:

1. anyanyelvi nyelvhasználat;
2. matematikai, természettudományi és technológiai gondolkodás és alpműveltség;
3. idegen nyelvek;

²⁷ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

²⁸ Óhidy Andrea (2006a): Lifelong Learning: Egy oktatáspolitikai koncepció értelmezési lehetőségei Európában. Új Pedagógiai Szemle, 56. 6. sz. 65–71p.

4. információs és telekommunikációs eszközökkel való bánni tudás (IKT-készségek);
5. tanulási képesség és tanulni akarás (a tanulás megtanulása);
6. szociális kompetenciák;
7. vállalkozói készség;
8. kulturális tudatosság kialakítása.²⁹

Maróti Andor szerint tudásunkat folyamatosan frissíteni szükséges, hogy e gyorsuló világgal lépést tudjunk tartani. A munkanélküliség leküzdése a felnőttkori tanulással és folyamatos önképzéssel lehetséges.³⁰

A nevelési-oktatási folyamat eredményessége szempontjából a pedagógusi példamutatás elengedhetetlen. A folyamatos megújulás ezen a pályán elengedhetetlen. A mai rohanó, digitális világban napra késznek kell lennünk tudásunk terén. Tanítványaink előtt is jó példával szolgálunk, motiválunk, ha magunk is a tanulást választjuk. Napról napra új kihívásokkal állunk szemben, melyek új ismeretek szerzésével, tudásunk bővítésével kezelhető.

A KAK legfőbb célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás. A továbbképzés elvégzése lehetővé tette számomra a tanulást támogató pedagógiai módszerek megismerését, valamint a pedagógiai szemléletváltás elősegítését. A tanítási-tanulási folyamatban a KAP szerint szervezett órák a képességek, a kompetenciák és az egész életen át használható készségek fejlesztését szolgálja. A programban a kulcskompetenciák mellett megjelenik a tanulni tudás képessége, a társadalmi és állampolgári felelősségvállalás, a kezdeményező- és vállalkozókészség, a kulturális tudatosság, valamint a kreativitás.

Betűtanítás a művészet segítségével

Az anyanyelvi kompetencia, az egyik legfontosabb, amit folyamatosan fejleszteni kell, hiszen az információ feldolgozásban szerepe nélkülözhetetlen. Tanítóként az olvasóvá nevelés kiemelt feladatunk. A magyar nyelv és irodalom tanítása 1. osztályban a betűk megismerésével kezdődik. E kompetenciához a betűtanítás időszakához kapcsolódó, általam készített *szókép* szeretném csatolni. Különböző technikákkal készített, a 'h' betű bemutatását szolgáló plakát a rajz és technika tantárgyakhoz is kapcsolódik. Betűtanítás során az asszociáció törvényét figyelmebe véve érzékelhető a laegkisebb különbség a sajátos nevelési igényű tanulók és társaik közt. Az asszociáción betű és hang közötti kapcsolat fixálódását értjük. Az általam készített szókép több érzékszervünket is megmozgat, ezzel is segítve a multiszenzoros tapasztalatszerzést.

---

²⁹ Óhidy Andrea (2006b): Az élethosszig tartó tanulás és az iskola. Új Pedagógiai Szemle, 56. 9. sz. 109-120p.

³⁰ Maróti Andor (2002): Lehet-e tanulni egy életen át? Új Pedagógiai Szemle, 7-8. sz. 3-17p.

1. kép Szókép a h betű tanításához (saját készítés)

Takarékoskodj az energiával!-foglalkozásterv

Második dokumentumként a Komplex Alapprogram *Életgyakorlat-alapú alprogrami* (későbbiekben ÉA) órához készített *foglalkozástervem* szeretném csatolni. A szelektív hulladékgyűjtés és az energiapazarlás témakörét járja körbe, s ezáltal a környezetünk védelmére hívja fel a figyelmet. Az ÉA célja, olyan életvezetési kompetencia megszerzése, mely által az életben hasznosítható ismereteket szereznek a tanulók. Az alprogram tematikáját tekintve az egészséges életmód és életvezetés, környezettudatosság és fenntarthatóság, állampolgári ismeretek, életút-támogató pályaorientáció, család és párválasztás és érzelmi intelligencia témaköreit foglalja magába. Az SNI-tanulók készség szintű tudásra tesznek szert, mely számukra kiemelten fontos. A foglalkozás céljai közé tartozott a környezeti érzékenység növelése, környezettudatos magatartás és egyéni felelősségtudat kialakítása, környezeti szemlélet javítása. (5. számú melléklet)

6. kompetencia

A TANULÁSI FOLYAMAT SZERVEZÉSE ÉS IRÁNYÍTÁSA

Szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során a pedagógus alkalmas: „*a változatos tanítási-tanulási formák kialakítására, a tudásforrások célszerű kiválasztására, az új információs-kommunikációs technológiák alkalmazására, hatékony tanulási környezet kialakítására.*”³¹

A tanóra menetét tekintve a változatos módszerek alkalmazása felkelti és fenntartja a tanulók figyelmét, érdeklődését, motiváltságát. A neveléstörténet során a következő tanulásszervezési módok alakultak ki: frontális munka, csoportmunka, párban folyó tanulás, egyéni vagy önálló munka. A gyakorlatban jelenleg a frontális és a csoportmunka a leggyakoribb. A pedagógus tanulónak képességeit illetve az oktatás jellegét figyelembe véve választja ki, mely módszert alkalmazza a feladat elvégzéséhez. Az egyes munkaformák azáltal, hogy behatárolják az alkalmazható oktatási módszerek, oktatási eszközök (taneszközök) körét, a feldolgozandó oktatási tartalmakhoz különbözőképpen illenek; az egyes munkaformák adta korlátok és lehetőségek szakszerű mérlegelésével megoldható az egyes gyermekek számára inspiráló tanulási közeg biztosítása. A különböző munkaformák hatékony alkalmazása feltételezi a pedagógusnak a tervezésre, szervezésre, irányításra, értékelésre vonatkozó elméleti tudását. Csoportmunka, illetve párban folyó tanulás során fejlődik a gyermekek együttműködő képessége, s ezáltal megtanulnak vitatkozni, figyelni és hallgatni egymásra. A frontális munka a legköltséghatékonyabb tanítást teszi lehetővé, mely során a pedagógus saját tapasztalatai alapján szervezi a folyamatot. Önálló és egyéni munkát is megkülönböztethetünk, miszerint önálló feladatvégzés alkalmával a diákok azonos feladat megoldásán dolgoznak egyedül, míg a fejlesztő hatású, egymástól független feladatvégzést az egyéni munka teszi lehetővé. A KIP módszer több, mint csoportmunka, mely egyénre szabja az elsajátítandó feladatot a tanuló képességei, előzetes tudását figyelembe véve, a lehető legkedvezőbb a differenciálás számára. Csirmaz Mátyás szerint, ha a differenciált egyéni munkát „*minden más szemponttól elvonatkoztatva vizsgáljuk, akkor a differenciálás legmagasabb szintjének a folyamat végletekig vitt individualizálását tekinthetjük*”.³² Az individualizált munka tehát az egyéni sajátosságok figyelembevételét jelenti. Erre épül a tanítási–tanulási folyamat tervezése és irányítása, amelynek

³¹ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

³² Csirmaz Mátyás (2003): Alternatívitas vagy az oktatási rendszer hiányosságai? Új Pedagógiai Szemle 86-98p. <http://www.epa.hu/00000/00035/00075/2003-10-mu-Csirmaz-Alternativitas.html> [Utolsó letöltés: 2023. március 28.]

tudatos alkalmazásával érhető el az egyéni teljesítmények fejlődése. Sajátos nevelési igényű tanulók optimális fejlesztését az elérni kívánt célhoz jól megválasztott tanulásszervezési módok teszik lehetővé.

A módszerek alkalmazása függ az oktatás jellegétől, hogy a pedagógus nyílt vagy zárt oktatásban dolgozik. A zárt oktatásnál az oktatási folyamat tervezését, szervezését, irányítását, értékelését szakmai kompetenciájánál fogva a pedagógus tartja kézben. A nyílt oktatásnál meghatározó szerepet kap a tanulók fejlődése.³³ A komplex pedagógiai tervezés során elengedhetetlen a tanulási-tantárgyi célok és a követelmények figyelembe vétele. A differenciálás és tevékenykedtetés mellett *Nahalka István* szerint elengedhetetlen a tanuló személyiségének, érdeklődésének, igényeinek ismerete. Taníványaink megismerése segít bennünk abban, hogy átfogó képet kapjunk tudásszintjük és képességeik fejlettségét tekintve.³⁴ A tanulás eredményességét külső és belső tényezők is befolyásolják. *Simon Katalin Tanulásmódszertan* című kiadványában környezeti, fiziológiai és szociológiai feltételeket említ. Ezek közé tartozik a tanulás helyszínének kiválasztása, a egyén reakciói, ingerei a környezetre, illetve a segítségadás és társas kapcsolatainak figyelembe vétele. Belső feltételek a pszichológiai és érzelmi tényezők, melyek a tanuló érdeklődését, motivációját, kitartását jelentik. A tanulás akkor eredményes, ha az említett tényezők működnek, s ezáltal a tanuló alkalmazkodni tud a tananyaghoz és a tanulási folyamathoz.³⁵ A világ folyamatosan fejlődik és változik, melyhez nekünk pedagógusoknak alkalmazkodni szükséges. A tanulási környezet nagyban megváltozott az előző évekhez képest, hisz a digitális eszközök megjelenésével a tanár szerepe facilitáló, vagyis felfedezett, támogat, instruál, navigál és szelektál. Az új eszközök közreműködésével a tanulók személyisége, képességei fejleszthetők, így nyitottnak kell lennünk irányukba. *Suba Mariann* szerint a kompetens pedagógus mind szakmai kutatásra, mind a tanórai felkészülésre használja az internetet és a multimédiás eszközök sokaságát.³⁶ A DFHT nagyban hozzájárul a digitális (IKT) eszközökkel történő egyéni fejlesztésekhez. A személyre szabott fejlesztés eszközeként alkalmas a személyiség formálására, a motiváció felkeltésére és a szociális kompetencia fejlesztéséhez. A digitális kornak megfelelő tanulási

---

³³ M.Nádasi Mária (2003): Az oktatás szervezési módjai. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.361-384p.

³⁴ Nahalka István (2003): A tanulás. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 103-136p.

³⁵ Simon Katalin (2011): Tanulásmódszertan. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press, Szombathely. 155- 187p.

³⁶Suba Marianna (2010): Információs és kommunikációs eszközök alkalmazása az oktatásban. URL: [InformációS és KommunikációS Eszközök Alkalmazása Az Oktatásban \(slideshare.net\)](https://www.slideshare.net/Informacio-es-kommunikacio-eszkozok-alkalmazasa) [Utolsó letöltés:2023. március 29.]

módszer a KIP, mely az SNI tanulók képességeit nyitott végű feladatok megoldása mentén az egyéni fejlesztését teszi lehetővé.

Komplex óraterv a digitális alprogram módszerével

A kompetenciához kapcsolódva első dokumentumként szeretnék egy *komplex óratervet* csatolni, mely a KAP Digitálisalapú alprogram (későbbiekben DA) alapelveit és módszereit tartalmazza. A –t toldalékos szavak gyakorlását, rendszerezését mutatja be 2. osztályban. A tanóra folyamán a differenciált gyakorlás munkafüzeti feladatok személyre szabott kijelölésével történt. A tanulók tudásszintjüknek és képességüknek megfelelő feladatot oldottak meg. A foglalkozás során az anyanyelvi kommunikáció, a digitális és szociális kompetencia, valamint az önálló tanulás fejlesztése is megjelent. A tervezet a DA mellett több alprogramokhoz is kapcsolódik.

Digitálisalapú, mert informatika alkalmazása, elektronikus média-, digitális eszközhasználat jelenik meg egyes feladatoknál.

Művészetalapú, mert szabály kiemelése színessel történik és igényes fűzetvezetésre sarkall.

Életgyakorlatalapú, mert különböző munkatevékenységek figyelhetők meg, közösség- és önfejlesztő hatással bír.

Logikaalapú, mert szabály- és fogalomalkotás, tudatosítás megy véghez. (6. számú melléklet)

Hospitálási napló megfigyelési szempontsora

Az Egervári László Általános Iskolában teljesítettem a tanító alapképzés keretén belül az *Egyéni gyakorlat* 3. elnevezésű tárgyat még 2016-ban. Megfigyelési szempontok közé tartozott a tanórán alkalmazott munkaformák megfigyelése. Második dokumentumként a *hospitálási napló* azon részét csatolom, mely a 3. osztály matematika óráját vázolja fel a szervezési formák tekintetében. Az általam látott tanórán a pedagógus igyekezett minél több és változatosabb feladatot kitalálni, melyeket különböző munkaformákban valósított meg. A gyerekek élvezték az órát, hiszen mindig valami új cselekvést végezhettek. Szemmel is látható, hogy már az elmúlt 7 évben az IKT használat utat tört magának. 2016-ban a projektorral történő kivetítésen kívül még más eszközök tanórán való alkalmazása nem volt jellemző. Ma már motiválásra, ismeretek rögzítésére, gyakorlásra, sőt értékelésre is használhatók. (7. számú melléklet)

7. kompetencia

A PEDAGÓGIAI ÉRTÉKELÉS VÁLTOZATOS ESZKÖZEINEK ALKALMAZÁSA

A tanár szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során alkalmas: „*a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelésére, a különböző értékelési formák és eszközök használatára, az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására, az önértékelés fejlesztésére.*”³⁷

A mérés, értékelés a pedagógiai egyik legválasztékosabb területe, mely önálló szabályrendszerrel rendelkezik. Az értékelés visszacsatolás a pedagógus számára. A tanuló visszajelzést kap órai teljesítményéről, tudásszintjéről, a tanár pedig a tanítási folyamat eredményességéről, hatékonyságáról.³⁸

Funkcióját tekintve a minősítésen van a hangsúly, mely tanulásra és korrekcióra kell ösztönözze a tanulót. Az értékelés során főként osztályzatot adunk. Tanítványaik reális énképének, önértékelésének kialakulásához fontos a megfelelő értékelés.³⁹

„*A pedagógiai értékelés nem más, mint a pedagógiai információk szervezett és differenciált visszajelentésének elmélete és gyakorlata.*” Az értékelésnek háromféle funkcióját különböztetjük meg. A diagnosztikus értékelés a tanár tájékozódását jelenti valamely nagyobb tartalmi egység tanításának megkezdése előtt. Célja az előzetes tudás felmérése. A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője, célja az eredményes tanulás elősegítése. A lezáró-minősítő értékelést a tanulási folyamat főbb szakaszainak a lezárásakor alkalmazzák pl. félév végén.⁴⁰

Az értékeléskor figyelembe kell venni, hogy az ellenőrzés, értékelés a tanuló személyiségének fejlesztése érdekében történik, szerves része az oktatási folyamatnak, csak nevelő és növendék személyi kapcsolatában értelmezhető. Ahhoz, hogy értékelésünk objektív feltételeknek megfelelően tisztában kell lenni a tantervi követelményekkel. Mindig személyre szabottan értékelünk, hogy a tanuló számára fejlsztő, ösztönző értékű legyen. Szem előtt kell tartani SNI tanulók esetében a szakértői véleményben értékelésükre vonatkozó leírást. A számonkérés

---

³⁷ 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

³⁸ Tóth László (2011): Kutatásmódszertan – pedagógiai mérés. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press. 252- 282p.

³⁹ Golnhofer Erzsébet (2003): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 385-407p.

⁴⁰ Báthory Zoltán (1992): Tanulók, iskolák, különbségek. Egy differenciális tanításelmélet vázlata. Tankönyvkiadó, Budapest

módjában, mennyiségében differenciálásra van szükségük, kevesebb teljesítményre is kaphatnak jó osztályzatot, de hanyagsággal és nem tanulással ők is kerülhetnek bukás szélére is.

SNI tanulók értékelés egy módszertani útmutató szerint a következő alapelvek szerint működhet hatékonyan:

1. Részesítsük előnyben a szöveges értékelést, alkalmazzuk gyakran a formatív értékelési típust (segítő, fejlesztő értékelés).
2. A tanuló kapjon pozitív megerősítést azokon a területeken, amikben fejlődött, illetve a gyenge teljesítményre jelöljük meg számára a következő elérni kívánt célt, a fejlesztendő területeket.
3. A tanuló egyéni sajátos nevelési igényének típusa szerint vegyük figyelembe sajátosságait.
4. A szükséges többlet időt adjuk meg az SNI tanulónak.
5. Alkalmazzunk kedvezményes százalékhatárt!
6. Amennyiben a szakértői vélemény alapján az igazgató mentesítette a tanulót valamely tantárgy értékelése alól, támogató, fejlesztést célzó szöveges értékelést kaphat, a többi tanulóval együtt végzi feladatait.
7. Amennyiben tantárgyrész értékelése alól kapott felmentést a tanuló, valóban csak a többi részt értékeljük.⁴¹

Törvényi vonatkozásban a köznevelési törvény és a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet nyújt támpontot az SNI tanulók felé támasztott elvárásokról és teljesítményük értékeléséről.

A KAP segíti a pedagógusokat a személyre szabott feladatok kidolgozásában. Előtérbe helyezi a fejlesztő hatású diagnosztikus és formatív értékelést. Az óra végi visszacsatolás fontos lépés a tanuló pozitív teljesítményének a megerősítésére. Tanóra közben is értékeljük az egyén, s csoport munkáját egyaránt. Az önértékelés megfelelő kialakulását elősegíti csoporton belül a társak munkájának értékelése is.

Pályamunka szakmai bírálata

Esztergomban 2019 tavaszán részt vettem Országos Tudományos Diákköri Konferencián. Pályamunkám témája Balkezes gyermekek helyzete az írástanulás tükrében címet viselte. Első dokumtumként munkámról kapott *szakmai bírálatot* szeretném e kompetenciához csatolni. Úgy gondolom a tanulói munka értékelésének írásos formáját tökéletesen tükrözi.

---

⁴¹ Módszertani útmutató – SNI tanulók értékelése, Budapest III. kerületi Óvoda, Általános Iskola, EGYMI, Utazó gyógypedagógusi hálózat URL: <http://www.szelloegymi.hu/wp-content/uploads/2021/04/Ertekeles-sni.pdf> [Utolsó letöltés:2023. március 30.]

A dolgozathoz tartozó írásbeli bírálat

A dolgozatíró szakirodalmi tájékozottsága kimagasló, alaposan bemutatja a balkezesség jelenségének lehetséges háttereit. Az agyfélteke-dominanciának izgalmas kapcsolatai lehetnek a balkezességgel, itt is hatalmas szakirodalom áll rendelkezésünkre (ajánlom figyelmébe Simon Baron-Cohen *Elemi különbség* c. könyvét), érdemes elgondolkodni ennek pedagógiai szerepéről, használhatóságáról. A lateralitás tárgyalásánál fontos figyelni arra, hogy az agyféltekék, így kifejezetten a jobb agyfélteke működése, „bekapcsolása” nem csak a kézdominancia függvénye, a jobbkezesek agya is „trenírozható” arra, hogy gondolkodásában, munkájában agya kreatív oldala domináljon. A balkezesség nem az iskolában alakul ki vagy válik először szembetűnővé (ahogy a dolgozatíró írja is), a pedagógusok hozzá nem értése is nehezen képzelhető el napjainkban. A felvetett javaslatoknál a balkezesek inspirálása jobb kezük használatára hiperkorrekciónak tűnik. (Nehezen képzelhető el, hogy ugyanezt megtesszük a jobbkezesekkel is.) Az interjúk kutatásánál érdemes lenne nagyobb létszámmal dolgozni, illetve akár kontrollcsoportot is megkérdezni. A feltett kérdések esetében nem tudunk kizárólag a balkezességre, mint meghatározó tényezőre építeni, az elért sikereknek szociokulturális, kognitív stb. oka is van. A dolgozatíró tanácsai innovatívak, átgondoltak, megfontolásra érdemesek. Érdemes a témával foglalkozni, módszereit színesíteni, eredményeit közzétenni.

Tanulók tudásának mérése Google Űrlap segítségével

Az elmúlt években az online oktatás hatása az értékelésre is kihatott. Ezen időszak alatt az internet különböző platformjain keresztül történt a tanulók tudásának mérése. Az időtakarékos, gyors válaszadást lehetővé teszi a Google Űrlap, mely röpdolgozatok illetve kiegészítő tanulmányok befejezése során jól alkalmazható számonkérésre. Második dokumentumként környezettudatosság témakörének lezárására készített *Google Űrlapot* csatolom. Digitális kompetenciáik a mai világban egyre fejlettebbek, ezen a tanórán sikerült új alkalmazással megismertetnem őket. Differenciálás céljából volt olyan SNI tanuló, akivel szóban beszélünk át a kérdéseket és akadt olyan is, akinek több idő állt rendelkezésre. A feladatsorból származó eredményeket a rendszer automatikusan ellenőrzi, az így kialakult pontszám és az óraimunka együttes értékelésével kaptak osztályzatot tanítványaim. (8. számú melléklet)

8. kompetencia

SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

A pedagógus hivatásának gyakorlása során alkalmas: „*a tanulókkal, a szülőkkel, az iskolai közösséggel, a társszervezetekkel és kutató-fejlesztő intézményekkel történő együttműködésre, a velük való hatékony kommunikációra.*”⁴²

A Köznevelési Törvényben megfogalmazott feladatokat pedagógusként a gyermek érdekeit szem előtt tartva kell ellátnunk. A sikeres problémamegoldás különböző intézményekkel és szakemberekkel történő együttműködéssel lehetséges. Speciális szükségletű gyermek esetében segítséget kapunk a szakemberektől, miközben saját tevékenységeinkkel mi is segítjük az ő munkájukat. A törvényben megfogalmazottak szerint a pedagógus, a szülő nevelő munkáját, illetve az intézmény nevelési-oktatási folyamat feladatainak ellátását a pedagógiai szakszolgálat segíti. A szolgálati tevékenységek közé tartozik a korai fejlesztés és tanácsadás, a gyógypedagógiai tanácsadás, tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, továbbá országos szakértői és rehabilitációs tevékenység, továbbá országos szakértői és rehabilitációs tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, valamint továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás.⁴³ A pedagógus és gyógypedagógus közti szoros együttműködés a sikeres integráció fontos eleme. Zsolnai József szerint a jó pedagógus a rábizott osztályt együttműködővé kovácsolja, ahol a tanulási kedv, az egymásra figyelés áll a középpontban. Ennek elengedhetetlen feltétele a megfelelő kommunikáció.⁴⁴ Tanulóink eredményes és sikeres fejlődéséhez a kommunikáció és a kapcsolattartás elengedhetetlen tényező. A pedagógus mind a szülőkkel, a kollégákkal, a diákokkal, valamint a különböző társszervekkel a jó kapcsolatrendszer kialakítására kell törekedjen. A szülőkkel történő kapcsolattartás formái közé tartozik a fogadó óra, a szülői értekezlet, valamint napjainkban egyre elterjedt válik az online térben, közösségi portálokon történő információátadás. Az együttműködés alapja a kölcsönös bizalom, melyhez a szülői aktivitás is elengedhetetlen tényező.

A KAK, valamint a DFHT központjában álló kooperatív csoportmunka nem működhet magas fokú, kölcsönös együttműködés nélkül. A Komplex Alapprogram szerint a pedagógusközösségtől elvárható a módszertani nyitottság, a megújulás iránti vágy, mely lehetővé teszi a kollegiális együttműködést, a személyre szabott differenciálást, a kreatív és problé-

⁴² 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 [Utolsó letöltés: 2022. november 12.]

⁴³ Földes Petra (2003): Jelentés a köznevelésről 2003. URL.: <https://osztalyfonok.hu/49/> [Utolsó letöltés: 2023.04.02.]

⁴⁴ Zsolnai József (1995): Az érték közvetítő és képességfejlesztő pedagógia. Tárogató Kiadó, Budapest

mamegoldó gondolkodás serkentését, a tanulók közötti együttműködés és kommunikációs helyzetek támogatását, a megfelelő szintű IKT-használatot és a tanulói státuszkezelés alkalmazását. A különleges bánásmódot igénylő tanulók együttoktatását a szülői oldal bevonásával, a családok szükségleteinek és elvárásainak figyelmebe vételével, a megfelelő eszközök és módszerek kiválasztásával igyekszik az iskolai előmenetel támogatására.⁴⁵

Egy pedagógus szakmai életére nagy kihatással van a kollégákkal ápoltság is. Hatékony és sikeres együtt oktatás-nevelés az egymás közti együttműködésen, segítségnyújtáson, a tanácsadáson, a közös tervezésen, a reflexiók és a visszajelzések alapelvein nyugszik.

A szakszolgálati intézményi együttműködés bemutatása

A kompetenciához tartozóan szeretném csatolni *A közoktatási intézmény szervezet* elnevezésű tárgy beadandójának egy részletét. Feladatunk volt saját intézményünk környezeti bemutatása, melynek részeként írtam a helyi Pedagógiai Szakszolgálattal történő együttműködésünkről.

A szakszolgálattal való együttműködés lehetőségei és korlátai – saját intézmény vonatkozásában.

Iskolánk a Zala Megyei Pedagógia Szakszolgálat szervezeti egységei közül a Megyei Szakértői Bizottsággal, illetve a Zalaegerszegi Tagintézménnyel áll kapcsolatban.

Kapcsolatunk a fent említett intézmény egységekkel, illetve azok elődeivel több évtizedes múltra tekint vissza.

Segítséget kérünk és kapunk a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulóink oktatásához-neveléséhez.

Tanulóink között egyre nagyobb számmal jelennek meg az SNI-s és a BTMN-es gyermekek. Diákjaink egy része már „papírral” érkezik hozzánk, melyet a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a Megyei Szakértői Bizottság, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők esetében pedig a Zalaegerszegi Tagintézmény keretein belül működő Járási Szakértői Bizottság állít ki.

A szakértői vélemények áttanulmányozását követően, a bizottság útmutatásai alapján megszervezzük a tanulók ellátását, az SNI tanulókat illetően pedig jelezzük a gyógypedagógus igényünket a területileg illetékes egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény (későbbiekben EGYMI) felé.

Nagyon gyakori azonban, hogy a gyermek tanulási, beilleszkedési, magatartási problémáira csak az iskolai évek során derül fény. Ekkor a szülővel együttműködve vizsgálati kérelemmel

---

⁴⁵ Élménysuli gyógypedagógus szemmel Integráció-inklúzió Komplex Alapprogrammal 2021, Líceum Kiadó, Eger URL:<https://www.komplexalapprogram.hu/api/media/file/aa1e7369eb3b998be860012df011a20e4e92a11a> [Utolsó letöltés: 2023.04.03.]

fordulunk a Járási Szakértői Bizottsághoz. Az alábbi esetekben kérjük a tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi vizsgálatát:

- A gyermek nehezen illeszkedik be kortárs csoportjába magatartás problémái miatt.
- A tanulása során általános nehézségek tapasztalhatók, vagy bizonyos területeken alul teljesít.
- Bizonyos tantárgyakkal kapcsolatban folyamatos kudarcélmények érik (pl.: számolás, írás, olvasás).

A szakértői bizottság a komplex vizsgálatot követően megállapítja vagy kizárja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséget, illetve indokolt esetben tovább küldi a tanulót a megyei szakértői bizottsághoz sajátos nevelési igény gyanújával. A megyei szakértői bizottság további, kiegészítő vizsgálatokat végez, s meghozza a végső döntést a gyermek diagnózisát illetően.

Ennek függvényében történik a gyermek ellátásának megszervezése. BTMN-es tanuló esetén lehetőséget biztosít a szakszolgálat egyéni vagy csoportos fejlesztésre. A mi iskolánk azonban a várostól 10 km-re fekvő településen van, így a szakszolgálati fejlesztés igénybevétele nehézségekbe ütközik. Ugyanakkor abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy tantestületünk egy tagja rendelkezik fejlesztő pedagógiai végzettséggel.

Iskolánkban a beszédhibás – nem beszéd fogyatékos - gyermekek ellátását is biztosítja a zalaegerszegi tagintézmény. A szakértői véleményekben megállapított diagnózisok alapján, a helyszínen, illetve intézményünkben biztosítják a megfelelő terápiákat.

Azoknak a tanulóknak, akiknek egészségi állapot indokolja, és az iskola egészségügyi ellátását végző orvos vizsgálat alapján könnyített testnevelésre vagy gyógytestnevelésre kell beosztani,

szintén a szakszolgálat zalaegerszegi tagintézménye szervezi meg az ellátását, illetve biztosítja a szakembert.

A pedagógusok próbálnak együttműködni, de úgy érzem, hogy az iskola keretein belül nagyon kevés idő van arra, hogy a pedagógusok és a fejlesztő illetve a gyógypedagógusok részletesen megbeszélhessék az aktuális problémákat. Mivel nem minden nap vesznek részt az oktatásban illetve nevelésben, s általában egyidőben van mindenkinek az órája, így szinte lehetetlen alkalmat találni a gyógypedagógus-tanár közti beszélgetésre. Sok esetben indokolt lenne, hogy az órán egy segítő gyógypedagógus is részt vegyen az oktatásban.

A sport hatása az együttműködés kialakítására

Második dokumentumként a tanító alapképzés során készített *testnevelés óratervezetem* fő részét szeretném csatolni, ahol a tanulók a labdás ügyességének fejlesztése történik sor- és váltóversenyek keretei közt. A sport megtanít a közös cél elérése érdekében az együttműködésre, csapatszellem kialakítására. E dokumentum jól tükrözi, hogy a kommunikáció és együtt munkálkodás elengedhetetlen a siker eléréséhez. (9. számú melléklet)

9. kompetencia

SZAKMAI FEJLŐDÉSBEN ELKÖTELEZETTSÉG, ÖNMŰVELÉS

Szakmai felkészültsége birtokában hivatásának gyakorlása során a pedagógus alkalmas: „*a munkáját segítő szakirodalom folyamatos követésére, önálló ismeretszerzésre, személyes tapasztalatainak tudományos keretekbe integrálására, a neveléstudományi kutatások fontosabb módszereinek, elemzési eljárásainak alkalmazására, saját munkájának tudományosan megalapozott eszközöket felhasználó értékelésére.*”

Falus Iván könyvében olvashatjuk, hogy véleménye szerint a pedagógus tudása két részre osztható:

- szaktárgyi tudás, mit kell megtanítani a tantárgyon belül
- pedagógiai tudás, hogyan kell azt megtanítani⁴⁶

„*A tanár jó esetben példaszzerű felnőtt, a szerepe óhatatlanul példa, még akkor is, ha erre nem figyel. Sajnos sokkal többször negatív példa, mint pozitív, s ezért óriási a felelőssége annak, aki tanár lesz.*”⁴⁷ Ahhoz, hogy folyamatosan napra készek legyünk, s felvegyük a lépést e rohanó világgal folyamatosan képeni kell tudásunk. A pedagógussá válás folyamata nem fejeződik be az egyetem elvégzésével, a gyakorlati idő, a tapasztalatszerzés mind hatással van gondolkodásunk alakulásában.

Korom Erzsébet szerint a tanítási gyakorlatban a rutinfeladatokat részeítik előnyben, hiszen ezek biztonságot nyújtanak a pedagógusnak. A tananyagok feldolgozását segítő segédanyagok, eszközök formálása is ugyanolyan fontos, mint a pedagógus tudásának frissítése. Ha a tanórán más gyakorlatot, módszert kívánunk alkalmazni, az mindig nagyobb felkészülést kíván. A szakmai fejlődés előmozdítását segíti még az intézményi közeg, a vezetőség és a kollégák hozzáállása.⁴⁸

⁴⁶ Falus Iván (2001): A gyakorlat pedagógiája. In: Golnhofer Erzsébet és Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 15–27p.

⁴⁷ Szebedy Tas (2009): A pedagóguspálya sajátosságai és a foglalkozási ártalmak URL: <http://ofi.hu/tudastar/szebedy-tas> [Utolsó letöltés: 2023.04.03.]

⁴⁸ Korom Erzsébet (2010): A tanárok szakmai fejlődése –továbbképzések a kutatásalapú tanulás területén.

Számomra a szakmai megújulás és fejlődés nagyon fontos a hiteles pedagógusi cím eléréséhez. A KAP szemléletének megismerése nagyban hozzájárult a pedagógusi szemléletem formálódásához. Lehetőséget kínál speciális munkavégzés keretein belül megtanítani a tanulókat az együttműködésre, s ezáltal fejleszteni kommunikációs készségüket. Az SNI tanulók elfogadása, együttnevelése terén is sikerek érhetők el a koncepció megismerésével. A továbbképzés elvégzése alatt is már azon gondolkodtam mi legyen a következő. Jelentkeztem szeptemberben induló Magyar nyelv és irodalom tanár mesterképzésre, illetve szeretném a közeljövőben a közoktatási vezető vizsgát is letenni. Célom a szakmai életben a lehető legtöbbet fejlődni és a legjobb tudásom szerint tanítani.

Kortársművészet megjelenítése az irodalom órán

Első dokumentumként szeretném csatolni 6. osztályos *magyar irodalom óravezetemet*, melyben a tanulók a szórakoztató irodalom témakörén belül egy dalszöveg feldolgozásával ismerkednek. A zenés irodalom óra a műelemzés kezdetein tökéletes választásnak bizonyul. Pedagógusként az új dolgok iránti nyitottság fontos ismérv, hiszen ezáltal színesíthetjük tanulóink érdeklődését. (10. számú melléklet)

Szintetizálás IKT eszközzel

A 21. században élni kell a technika adta lehetőséggel, a diákoknak pedig megmutatni, hogy milyen hasznos tevékenységeket végezhetnek ezek segítségével. Intézményünk húsz saját tablettel rendelkezik, melyeket tanórák alkalmával előszeretettel használunk. A tanulók ezek segítségével oldották meg az olvasás óra *szintetizáló feladatát*, melyet csatolni szeretnék.

A feladat során fejleszthető területek:

- önálló tanulás
- anyanyelvi kompetencia
- digitális kompetencia
- problémamegoldás, tudásalkalmazás
- önfejlesztő képesség
- logikus gondolkodás képessége
- rendszerező képesség fejlesztése
- figyelem fejlesztése
- emlékezet fejlesztése

Évfolyam	3. évfolyam
Tantárgy	Magyar irodalom
Kontextus	összefoglaló óra
Témakör	A szeretet az élet
1. A digitális taneszköz megnevezése	https://learningapps.org/display?v=pzu-wag94516
2. Az alkalmazás módja	önálló munka tablettel
3. Az alkalmazás célja	tanultak rendszerezése, szintetizálás
4. A differenciálást támogató lehetőségek bemutatása	egyéni ütemben haladás
5. Várható hozzáadott érték	IKT kompetencia fejlesztése, tanult ismeretek alkalmazása

2. kép Szintetizáló feladat (saját készítés)

3.2 A szakmai fejlődés tényeinek összegzése

Ahogy elolvastam a kilenc kompetencia jelentését, s értelmeztem, rájöttem, hogy nem a pedagógusnak kell a kompetenciához tartozó tulajdonságoknak megfelelni, hanem azok pontosan a pedagógus meglévő tulajdonságain alapszanak. Megdöbbenő, hogy egy pedagógusnak milyen sokrétűnek kell lennie ahhoz, hogy munkáját jól tudja végezni. Ezért egy pedagógus állandóan tanul, képezi magát, hogy lépést tudjon tartani a társadalmi és technikai fejlődéssel, a módszertani változásokkal és segíteni tudjon az iskolájában tanuló, nehézségekkel küzdő diákoknak. Ezért döntöttem úgy, hogy jelentkezem egy olyan képzésre, amely még több hasznos információval, tanáccsal lát el, hiszen az intézményünkben vannak tanulási ne-

hézsegekkel, figyelemzavarral, Asperger-szindrómával, ADHD-val küzdő tanulók. E szakirányú továbbképzésnek köszönhetően az elmúlt 2 évben sok új ismeretre tettem szert. Nagyon örülök annak, hogy az oktatók is törekedtek a gyakorlatorientált feladatokra, így kézzel fogható, ta-pasztalati tudást szereztem. Az óvodai és iskolai gyakorlat lehetővé tette a tanult ismeretek való életben történő átélését. Tanítóként úgy gondolom jó volt látni, hogy viselkedik a felnövekvő nemzedék az óvodában, hisz onnan érkeznek hozzánk. A helyi EGYMI megismerése is hasznosnak bizonyult, hisz általa nemcsak integrált intézménybe kaphattam betekintést. A kurzusok által a sajátos nevelési igényű tanulók viselkedését, s a fejlesztésük elősegítését szolgáló módszereket ismerhettem meg. Mélyebb betekintést nyertem a gyógypedagógia tudományába, mely segíti későbbiekben a tanórai és egyéni fejlesztés hatékonyságát. A pedagógiai szemléletváltás hozzájárul a sikeres integrációhoz, mely a személyiségfejlődésre nagy hatást gyakorol. A sajátos nevelési igényű tanulók sikeres integrálására az elkövetkezendő években még nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni. A portfólió középpontjában a Komplex Alapprogram, mint differenciálást és fejlesztést segítő koncepció áll. A továbbiakban is hiszek e módszer hatékonyságában, s úgy gondolom az itt szerzett tudásommal ötvözve még látványosabb előrelépést tehetek a fejlesztésben.

3.3 Összegző reflexió a szakmai fejlődésről

Fiatal pedagógusként e portfólió megírása biztosan hasznomra válik. Fontosnak tartom, hogy saját munkáinkat objektív módon tudjuk értékelni, ebben sokat fejlődtem az írás során. A kompetenciákat átnézve világossá vált számomra miben kell fejlődnöm: a tanulói személyiség fejlesztésében, a pedagógiai folyamat értékelésében. Emellett úgy vélem az élelhosszig tartó tanulás és az önművelés az erősségeim közé tartozik, s erre törekszem majd a közeljövőben is. A képzés és a portfólió megírása hozzásegített munkám reflektív elemzéséhez, ismereteim hatékony alkalmazásához a tanítási folyamatban. Tanítóként nagy hasznomra válhat az elkövetkezendő években e területen való jártasság.

4. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása

4.1 A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkába

Pályafutásom kezdete óta az SNI tanulók egyre nagyobb számban fordulnak elő intézményünkben. A képzés alatt szerzett tudásommal szeretném segíteni fejlesztő pedagógus kolléganőm és az utazó gyógypedagógus munkáját. A fejlesztő foglalkozások egyéni vagy kiscsoportos formában valósulnak meg. A megfelelő légkör és kellő motiváltság

megteremtésével, célom a tanulók hatékony fejlesztése. Az együttműködési készség, egymás elfogadása, a személyiség formálása további munkám részét képezi.

A képzés *Zeneterápia, mint fejlesztő módszer*, illetve a *Művészetterápiák* kurzusa felhívta a figyelmet a művészet által történő fejlesztés lehetőségére. Az alkotás szabadsága, a saját fantáziavilág megjelenítése a művészetek segítségével jótékony hatással bír a személyiség fejlesztésére. Az ének-zene nem tartozik az erősségeim közé, mégis a módszer megismerésével úgy gondolom alkalmazni fogom fejlesztő foglalkozásaim során. Betekintést nyertem a zeneterápiás foglalkozások tervezésébe, lebonyolításába. Teljesítéként is egy foglalkozástervet készítettem SNI tanulókból álló csoport részére. Munkám során, lehetőségeimhez mérten szeretném használni ezeket az ismereteket, s a gyermek eltérő képességeihez alkalmazkodva a zeneterápia eszközkészletét felhasználni.

4.2 Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás

A képzés segítségével a tanulók fejlesztésére irányuló módszerek sokaságát ismertem meg. A továbbiakban az itt szerzett elméleti tudást kell saját pedagógiai munkámba helyeznem. A hatékony integráció és a tanulók egyéni megsegítése fő célom az elkövetkezendő években. Önértékelésre és önreflexióra bizonyos mértékben képes voltam, ám a továbbképzésnek köszönhetően a fejlődés útjára léptem. A tanultak hatására pedagógiai szemléletem is változásnak indult. Ahhoz, hogy elméleti tudásom a gyakorlatban alkalmazni tudjam reflexiót kell végezmem, melynek hatására a cél elérése érdekében kívánatos változásokat meg kell lépem. „*A „reflektív pedagógus” folyamatosan figyel, értékeli és módosítja az alkalmazott módszereket, és közben tudatosan irányítja szakmai fejlődését is.*”⁴⁹

4.3 További szakmai tervek

Hatékony pedagógiai tevékenységem érdekében a következő tervek fogalmazódtam meg bennem:

- Sikerorientált kooperatív tanórai feladatok. (sikerélmény biztosítása)
- Személyre szabott feladatok. (differenciálás)
- Egyéni haladási ütem biztosítása.
- Megtanítani minden tanulónak a tanulási módszereket és technikákat.
- Tanulók pozitív énképének erősítése – önbizalom, önértékelés növelése.
- Önállóságra nevelés.
- Tevékenység-központú órák előnyben részesítése.

---

⁴⁹ Hunya Márta – Reflektív pedagógus-reflektív gyakorlat (tanulmány, 2014): URL: www.ofi.hu/publikacio/reflektiv-pedagogus-reflektiv-gyakorlat [Utolsó letöltés:2023.04.04.]

- Személyiség és közösségfejlesztő foglalkozások szervezése.
- Egyéni kapcsolatrendszerek színesítése, javítása.
- Szociális kompetenciafejlesztő foglalkozások tartása.
- Csoporton belüli aktivitás, együttműködés előmozdítása.
- A tanulási akadályok leküzdése (a lemorzsolódás elkerülése).
- Konfliktuskezelési stratégiák tanítása.

Mindemellett az élethosszig tartó tanulás és önművelés jegyében aktívan szeretnék részt venni továbbképzéseken, tanfolyamokon, előadásokon. 2023 szeptemberétől magyar nyelv és irodalom szakos tanári mesterképzés hallgatója leszek, ha a felvételi eljárásbak sikeresen szereplek. Munkám során is szomorúan tapasztaltam, hogy az internet elterjedése óta egyre kevésbé jellemzi a helyes beszéd, a kifejezőkészség, a helyesírás, az íráskészség a mai fiatalságot. Az általam tanított diákok helyesírása néhány tanuló kivételével az elvárhatónál gyengébb, melyhez a legtöbb esetben olvashatatlan íráskép is párosul. A helyzeten folyamatos másoltatással és olvasóvá neveléssel igyekszem javítani. Szókincsük szegényes, mely a kevés olvasás és az egymás közötti csekély kommunikáció eredménye.

E digitális világban felnövő generáció esetében nagy kihívást jelent a klasszikus irodalom aktualitásának felfedeztetése is, ezért foglalkoztat a kortárs irodalom közvetítése, mely általán a mai gyerekek is elindíthatók az olvasásra nevelés útján.

Sajnos akadnak a diákok között olyanok is, akikkel az olvasás technikáját sem sikerül elsajátítani megfelelően az alsó tagozaton. Az információk megtalálásához, feldolgozásához azonban megfelelő szintű olvasási képességre, szövegértésre van szükség, mely a mindennapi élethez is elengedhetetlen. Sajnos még a jobb képességű tanulóknál is előfordulnak betűkihagyások, betoldások, hangcserék, szótagmegfordítások, amik mind-mind nehezítik a megértést. A kialakult helyzetet, melynek javítása érdekében igyekszem változatos, érdekes szövegfeldolgozó módszereket, munkaformákat alkalmazni.

A közeljövőben szeretnék közoktatási vezető képesítést is szerezni, hogy jobban átláthassam az oktatási rendszert.

Pedagógus I. fokozatban eltöltött aktív évek után jelentkezem minősítőeljárásra, mellyel a szakmai előmenetel megvalósulása a célom.

A tanári pálya iránti elkötelezettségem mellett szól, hogy szándékomban áll a tanulók segítése, fejlesztése, amelyhez az Önök intézményében kellő tudást szereztem.

5. Felhasznált irodalom

Nyomtatott irodalmi hivatkozások

1. Bábosik István – Bábosik Zoltán (2009): A korai fejlesztés szerepe a szociális életképesség megalapozásában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 36-46p.
2. Bakó Balázs (2011): A kooperatív tanulás. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press, Szombathely. 188- 219p.
3. Báthory Zoltán (1992): Tanulók, iskolák, különbségek. Egy differenciális tanításmélet vázlat. Tankönyvkiadó, Budapest
4. Csányi Yvonne (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermek és fiatalok integrált nevelése-oktatása In.: Illyés Sándor (szerk.) Gyógypedagógiai alapismeretek ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest
5. Csapó Benő (2002): Az iskolai tudás. Osiris, Budapest.
6. Falus Iván - Kimmel Magdolna (2003): A portfólió. Gondolat Kiadó, Budapest
7. Falus Iván (2001): A gyakorlat pedagógiája. In: Golnhofér Erzsébet és Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 15–27p.
8. Falus Iván (2004): A pedagógussá válás folyamata. Educatio, 368p.
9. Golnhofér Erzsébet (2003): A pedagógiai értékelés. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 385-407p.
10. Kókayné Lányi Marietta (2007): Könyv az integrációról Sajátos nevelési igényű gyerekek együttnevelése a Gyermekek Házában, sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógustovábbképzési Kht., Budapest
11. Kotschy Beáta (2001): Az iskolai munka tervezése és a pedagógiai nézeteinek összefüggései. In: Golnhofér Erzsébet és Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 308-325p.
12. M. Nádas Mária (201): Adaptív nevelés és oktatás Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. Budapest
13. M.Nádas Mária (2003): Az oktatás szervezési módjai. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.361-384p.
14. Maczikné Horváth Annamária (2020): Módszertani útmutató SNI tanulókkal foglalkozó pedagógusok számára. Dr. Illyés Sándor EGYMI, Békés

15. Maróti Andor (2002): Lehet-e tanulni egy életen át? Új Pedagógiai Szemle, 7–8. sz. 3–17p.
16. Mikael Krogerus – Roman Tschäppeler (2012): 52 döntési modell. HVG Kiadó 18 p.
17. Nagy József (1994): Tanterv és személyiségfejlesztés. Educatio, 3. 3. sz. 367- 380p.
18. Nahalka István (2003): A tanulás. In: Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 103-136p.
19. Óhidy Andrea (2006a): Lifelong Learning: Egy oktatáspolitikai koncepció értelmezési lehetőségei Európában. Új Pedagógiai Szemle, 56. 6. sz. 65–71p.
20. Óhidy Andrea (2006b): Az élethosszig tartó tanulás és az iskola. Új Pedagógiai Szemle, 56. 9. sz. 109-120p.
21. Simon Katalin (2011): Tanulásmódszertan. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press, Szombathely. 155- 187p.
22. Tóth László (2011): Kutatásmódszertan – pedagógiai mérés. In: N. Tóth Ágnes (szerk.): Változó professzió, változó tanárképzés. Savaria University Press. 252- 282p.
23. Zsolnai József (1995): Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia. Tárogató Kiadó, Budapest

Internetes hivatkozások

1. 15/2006. (IV.3.) OM rendelet: Alap és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=102184.263634 (Utolsó letöltés: 2022. november 12.)
2. Mrázik Julianna (2014): A portfólió: dokumentumgyűjtemény vagy reflexió gyűjtemény https://www.academia.edu/24284324/A_portf%C3%B3li%C3%B3_dokumentumgy%C5%B1jtem%C3%A9ny_vagy_reflexi%C3%B3gy%C5%B1jtem%C3%A9ny?email_work_card=view-paper&fbclid=IwAR29c2g3ab5E4CfeL4HRHm-RjNDakXqkZwBl3m8iZpgrL-Zs4rDXSJQlcEMs [Utolsó letöltés: 2022.november 28. 14:32]
3. Cornerstone (2021.12.06.): The Best Personal Swot Analysis Examples for Students https://ciccc.ca/cornerstone-blog/swot-analysis-examples-students/?fbclid=IwAR2NcblspzHsyXNg8lD2tFL1XdcWDgOCxo_wvxByswYEUrD_Ar_zq_1I20s [Utolsó letöltés: 2022. december 07. 16:30]
4. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontja

- <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv> [Utolsó letöltés: 2022. december 10. 10:16]
5. Vecseg Ilona: Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak. URL: [Közösségfejlesztő leckék kezdőknek és haladóknak \(Módszertani füzet\) \(kka.hu\)](#) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 16:50]
  6. Torgyik Judit (2004): Hatékony Iskola: együttműködő iskola URL: [Új Pedagógiai Szemle2004 október - EPA - www.epa.hu \(oszk.hu\)](#) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 18:00]
  7. Tóth László (2005): Csoportfolyamatok az osztályban URL: [Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből \(oszk.hu\)](#) [Utolsó letöltés: 2023. március 20. 18:35]
  8. Kotschy Beáta(2003): Az iskolai oktatómunka tervezése in. Falus Iván: Didaktika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 470-484p.
  9. Csirmaz Mátyás (2003): Alternativitás vagy az oktatási rendszer hiányosságai? Új Pedagógiai Szemle 86-98p. <http://www.epa.hu/00000/00035/00075/2003-10-mu-Csirmaz-Alternativitas.html> [Utolsó letöltés:2023. március 28.]
  10. Suba Marianna (2010): Információs és kommunikációs eszközök alkalmazása az oktatásban. URL: [InformációS és KommunikációS Eszközök Alkalmazása Az Oktatásban \(slideshare.net\)](#) [Utolsó letöltés:2023. március 29.]
  11. Módszertani útmutató – SNI tanulók értékelése, Budapest III. kerületi Óvoda, Általános Iskola, EGYMI, Utazó gyógypedagógusi hálózat URL: <http://www.szelloegyemi.hu/wp-content/uploads/2021/04/Ertekeles-sni.pdf> [Utolsó letöltés:2023. március 30.]
  12. Földes Petra (2003): Jelentés a közoktatásról 2003. URL.: <https://osztalyfonok.hu/49/> [Utolsó letöltés: 2023.04.02.]
  13. Élménysuli gyógypedagógus szemmel Integráció-inklúzió Komplex Alapprogrammal 2021, Líceum Kiadó, Eger,URL:<https://www.komplexalapprogram.hu/api/media/file/aa1e7369eb3b998be860012df011a20e4e92a11a> [Utolsó letöltés: 2023.04.03.]
  14. Szabó Tas (2009): A pedagóguspálya sajátosságai és a foglalkozási ártalmak URL: <http://ofi.hu/tudastar/szabot-tas> [Utolsó letöltés: 2023.04.03.]
  15. Korom Erzsébet (2010): A tanárok szakmai fejlődése –továbbképzések a kutatásalapú tanulás területén.
URL: https://www.pedocs.de/volltexte/2013/7124/pdf/Korom_2010_tanarok_szakmai.pdf [Utolsó letöltés: 2023.04.03.]

16. Hunya Márta – Reflektív pedagógus-reflektív gyakorlat (tanulmány, 2014): URL:
www.ofi.hu/publikacio/reflektiv-pedagogus-reflektiv-gyakorlat [Utolsó
letöltés:2023.04.04.]

6. Mellékletek

(1. számú melléklet)

Idő	Az óra menete	A pedagógus tevékenysége	A tanulók tevékenysége	Munkaformák	Taneszközök
	Ráhangolódás	Szerepek egyeztetése.		Frontális munka	kép
15p	Fő rész (csoportmunka)	Feladatok kiosztása. A csoportok munkájának segítése.	A feladatok csoportonkénti megértése után, az óra anyagához igazodó feladatvégzés.	Csoportmunka	csomagolópapír, színes ceruza, filc
10p	Fő rész (csoportok beszámolója)	A beszámoló munkájának segítése. Értékelés.	Egy gyermek a csoport közös munkája alapján beszámol az elvégzett feladról.	Frontális munka	csomagolópapír, színes ceruza, filc
7p	Fő rész (egyéni feladatok)	A gyerekek egyéni munkájának segítése: (igény szerint)	A csoportmunkára épülő differenciált feladatok megoldása, egyénileg.	Egyéni munka	KIP-es füzet
5 p	Fő rész (egyéni beszámolók)	Az egyéni feladatok meghallgatása. Értékelés.	Egyéni feladatok megoldásainak ismertetése az osztállyal.	Frontális munka	KIP-es füzet

3p	Értékelés	A tanulók csoportos, és egyéni munkájának értékelése. Egyes tanulók pozitív értékelése, munkájának kiemelése.	A tanár értékelésének meghallgatása, belőle tanulság levonása.	Frontális munka	
----	------------------	--	--	-----------------	--

Tanóra mottója: **Fogadj el!**

Kép kivetítése

1. Csoportfeladat:

- Készítetek keresztrejtvényt a Fogadj el mottó jegyében!
- A megfejtés függőlegesen olvasva a másság szó legyen.
- A rejtvény minden szava az elfogadás témakörébe tartozó szó lehet csak.
- Készítsétek el a rejtvényt a csomagolópapírra!

Egyéni feladatok (1)

Tanuló (1): Tetszés szerint válassz ki egy szót a rejtvényből, és írd le két szinonimáját!

Tanuló (2): Tetszés szerint válassz ki két szót a rejtvényből, és foglald őket egy mondatba!

Tanuló (3): Írd le szótagolva a szavakat!

Tanuló (4): Tetszés szerint válassz ki egy szót és a betűiből alkoss új szavakat!

2. Csoportfeladat:

- Mutassátok be a szöveg alapján a főszereplőt!
- Mi volt a táborlakók véleménye a fiúról? Szerintetek miért mondták ezt róla?
- Rajzoljátok le a főszereplőt saját elképzelésetek alapján a csomagolópapírra!

Egyéni feladatok (2)

Tanuló (1): Állítsd betűrendbe a felsorolt tulajdonságokat!

Tanuló (2): Alkoss összefüggő személyleírást a fiúról, úgy hogy minden szót használj fel!

Tanuló (3): Alkoss rímpárokat!

Tanuló (4): Előfordult-e már, hogy a külső megjelenése alapján ítéltél meg valakit? Téged ítélték már meg a külsőd, a beszéded vagy a viselkedésed alapján?

3. Csoportfeladat:

- A történet tartalmának megfelelően írjátok le a fontosabb eseménymozzanatokot!
- Számozással állítsd időrendbe ezen eseményeket!
- Írjátok az eseményeket a csomagolópapírra, színezhettek, rajzolhattok is!

Egyéni feladatok (3)

Tanuló (1): Bújj Bagoly bőrébe! Mondd el, mit gondolt a történet elején és a végén!

Tanuló (2): Hol lehetett volna az eseményeket más irányba terelni? Hogyan folytattad volna?

Tanuló (3): Hogyan alakultak az események a történet végére? Milyen tanulságot vonhatunk le ebből a meséből?

Tanuló (4): Hogyan alkalmazhatnád ennek a mesének a mondanivalóját a saját életedben, illetve hogyan segíthetnél ezen keresztül valakinek az ismerőseid közül?

4. Csoportfeladat:

- A történetben előforduló Pocok, Zsiráf, Bagoly „beszélő” nevek! Beszéljétek meg miről kapták nevüket!
- Meseszereplők elképzelése beszélő nevek alapján. Rajzoljatok!
- Soroljátok fel a táborlakók neveit a csomagolópapírra és írjátok melléjük 2-2 tulajdonságukat, amiről a nevüket kaphatták!

Egyéni feladatok (4)

Tanuló (1): Mondd el, milyen gondolatok járhattak Bagoly fejében a megérkezésekor!

Tanuló (2): Indokold meg a tulajdonságokat a fiúk viselkedésével, tetteivel!

Tanuló (3): Győzd meg a fiúkat arról, hogy fogadják be maguk közé az új gyereket!

Tanuló (4): A könyv a legjobb barát. Bizonyítsd a történethez kapcsolódó közmondás igazságát!

(2. számú melléklet)

Készítette:	Csalló-Németh Szandra
A gyakorlat neve:	Ismerkedj Ruminivel!

A feladat célja:	A feladat célja a vizuális kultúra, kreativitás, fantázia, szövegalkotás, együttműködés, szociális képességek fejlesztése. Rumini történetének, jellemének megismerése. A regény 1. fejezetének feldolgozása.
Évfolyam:	3. évfolyam
Tematikus egység:	kötelező olvasmány feldolgozása (Berg Judit – Rumini)
A feladat témája:	helyszín vizuális megjelenítése, hirdetés és védőbeszéd írása, dramatizálás
Tantárgyi kapcsolat:	rajz, tánc és dráma
Alprogrami kapcsolat:	Művészet alapú alprogram
Felhasznált források:	- Berg Judit – Rumini (könyv) - hangskönyv

Gyakorlat leírása

1. Cél:

- Képességfejlesztés: kreativitás fejlesztése.
- Tanulás módszertani fejlesztés: szóbeli prezentáció (előadás, felelet) gyakorlása.
- Szociális készség fejlesztése: együttműködés alakítása.

2. Javasolt évfolyam: 3. évfolyam

3. Kapcsolódó tantárgyak: rajz, tánc és dráma

4. Alkalmazott művészet: irodalom, vizuális nevelés

5. Időterv: 5 perc instrukció + 30 perc gyakorlat + 10 perc megvitatás = 45 perc

6. Javasolt munkaforma: kiscsoportos (3-4 fős) munka

7. Szükséges eszközök és mennyiségük (csoportonként):

1. csoport – nagy rajzlap, íróeszköz, színes ceruzák, filcek, olló, ragasztó, nyomtatott képek

2. csoport – vonalas lap, íróeszköz

3. csoport - vonalas lap, íróeszköz

4. csoport – nagy rajzlap vagy csomagolópapír, színes ceruzák, filcek

8. Leírás: Csoportok kialakítása (3-4 fős), szükséges eszközök kiosztása.

Rumini kalandjainak megismerése, jellemének árnyalása, erkölcsi kérdés felvetése, átgondolása. Az első fejezet történéseinek feldolgozása csoportmunkában.

Instrukció a négy csoportnak:

1. Csoport: *A kocsmá – plakát*

- Írjatok egy reklámszöveget, amelyben egy kocsmá szolgáltatásait hirdetitek, rajzoljatok hozzá és használjátok a kiosztott képeket!

2. Csoport: *Védőbeszéd*

Mi lett volna, ha Rizsa és bandája ellopja a szigonyt?

Te leszel a védője! Írjatok védőbeszédet a tárgyalásra!

3. Csoport: *Dramatizálás*

Játsszátok el, hogyan szerették volna ellopni a hétágú szigonyt!

Írjatok meg a párbeszédet, majd adjátok elő!

4. Csoport: *Rajz - piac vagy a kocsmá*

Válasszatok a két helyszín közül, és rajzoljatok róla egy szép képet!

9. Balesetvédelmi megfontolások:

- nem valószínűsíthető különösebb baleseti rizikó a gyakorlatok végrehajtásakor

10. Egyéb megjegyzés: Napközis foglalkozás alatt a fejezetről készült hangoskönyv meghallgatása történik.

11. Forrás: Berg Judit – Rumini (Pozsonyi Pagony Kft. 2015)

(3. számú melléklet)

**Érzékenyítő nap megvalósítása általános iskola alsó tagozatán –
Ismerkedés mozgássérült társainkkal**

Tanóra	Tevékenység
1.	Rövidfilm megtekintése, feldolgoása
2.	Mozgássérülés
3.	Mozgássérüléssel kapcsolatos információk áttekintése, érzékenyítés
4.	Érzékenyítő játékok
5.	Mesefeldolgozás

3. óra

	Téma	Mozgássérüléssel kapcsolatos információk áttekintése, érzékenyítés (kutyás óra)		
Idő	Foglalkozási egység	Feladatok	Cél	Kutya tevékenysége/eszközök
5'	Ráhangolódás	A foglalkozás rövid céljának bemutatása, a kutyás órákkal kapcsolatos fontos tudnivalók megbeszélése.	Szabályok ismertetése, célok felvázolása.	ül, fekszik
35'	Jelentésteremtés <i>Gondolatébresztés</i> - Mit gondolsz miről lesz ma szó? - Mit gondoltok kik a mozgássérültek, mozgásukban korlátozottak? - Mit gondoltok mit jelent a mozgássérülés? - Szerintetek miért bántó vagy sértő a „nyomorék” kifejezés?	A tanulók választ adnak, minden válaszadó kiáll, egymás mellé helyezkednek terpeszállásban, a kérdések után a kutya végigsétál az élő szlalompályán.	ráhangolódás, előzetes ismeretek, nézetek feltárása	a kutya végigsétál az élő szlalompályán

	<p><i>Személyes élmények</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - családtag mozgássérülése - Csak azok mozgássérültek, akik kerekesszéssel közlekednek? - találkozás az utcán mozgássérült emberrel -tévében látott filmek, tudományos vívmányok, érdekességek -Történt-e már veletek olyan, hogy átmeneti ideig nem tudtátok mozgatni a lábatokat vagy karotokat, mert gipszbe kellett tenni? <p><i>Mozgássérüléssel kapcsolatos ismeretek</i></p> <p>Alkossunk három csoportot. Minden csoport húzson egy kártyát a kutya</p>	<p>A tanulók választ adnak, minden válaszadó kiáll, egymás mögé felsorakoznak terpeszben, élő alagutat képezve. A kutya átkúszik az alagúton.</p> <p>A tanulók választ adnak, minden válaszadó kiáll, leguggol és egymás kezét megfogja. Az így létrejött akadályon a kutya átugrik a kezek felett.</p>	<p>személyes élmények, érzelmi érintettség, előzetes ismeretek feltárása, kommunikációs képességek, empátikus készség fejlesztése</p>	<p>a kutya átkúszik az alagúton</p> <p>a kutya átugrik a kezek felett</p>
--	--	---	---	---

	<p>hámjából (a kártyákon egy-egy mozgásfogyatékosság képe látható).</p> <p>Beszéljük meg az egyes képek kapcsán a következőket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Milyen fajta mozgássérülés van a képen? (kék karika) - Milyen nehézségeket okozhat ez a mindennapokban? (sárga karika) - Hogyan válik valaki mozgássérültté? (sárga karika) 	<p>A tanulók a kihúzott kártyával kiállnak, és a kutyát a karikába vezetve válaszolnak a kérdésekre (egy tanuló bevezeti, egy vissza és így tovább).</p> <p>A feladat végeztével a csapat kérhet egy trükköt a kutyától.</p>	<p>mozgássérüléssel kapcsolatos ismeretek feldolgozása, áttekintése, kommunikációs-empátiás készség fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése</p>	<p>kártyák: járási nehézség, járásképeség hiánya, kézmozgás nehézsége</p>
5'	Reflexió	<p>Az órával kapcsolatos személyes élmények megbeszélése. Mit viszek haza?</p>	<p>Összegzés, visszatekintés (ön)reflexió</p>	<p>kilépőkártyák</p> <p>A kutya összegyűjti a kilépőkártyákat.</p>

(4. számú melléklet)

Idő (perc)	Foglalkozási egység	Óra menete, tevékenységek	Nevelési/oktatási stratégia		
			Módszer	Munkaforma	Eszköz
1'	A csoportszerepek kiosztása	A csoportszerepek: időfigyelő, eszközfelelős, szóvivő, csendfelelős, feladatfelelős		frontális munka	jelkártyák
10'	Az új anyag feldolgozása	1) A táblázat (abakusz) megfigyelése 2) A tízes számrendszer sajátosságainak megfigyeltetése 3) Számok elhelyezése a táblázatban (1., 2., 3. csoport) 4) Számok tulajdonságainak vizsgálata: páros-páratlan, tízes számszomszédok	megfigyelés, szemléltetés, tevékenykedtetés	frontális munka	tankönyv
3'	Differenciált munka Szervezési feladatok	A feladatok kijelölése és elhelyezése a táblán. A feladatfelelősök figyelik és követik a feladatok sorrendjét. A szóvivők ismertetik a feladatokat a csoporttal. A feladatok nagy része a tankönyvben és a Számolófüzetben			tankönyv, számolófüzet

Idő (perc)	Foglalkozási egység	Óra menete, tevékenységek	Nevelési/oktatási stratégia		
			Módszer	Munkaforma	Eszköz
		található.			
15'	Differenciált munka <i>Feladat- megoldások</i>	<p>A táblára előzetesen felírom a csoport feladatát és az óra menetét. Amelyik csoport készen van, időkitöltő feladatokat kínálok. A gyerekek maguk döntenek el, hogy milyen nehézségű feladatot választanak.</p> <p>1. csoport: számok elhelyezkedése a táblázatban, számegyenesen, számlálás 10-zel, 20-szal, 50-nel Tk.: 30./ 1. 31./ 1. Szf.: 18./2.</p> <p>2.-3. csoport: számok elhelyezkedése a táblázatban, számlálás Tk.: 30./ 1., feladatlap</p> <p>4. csoport: számok elhelyezkedése az abakuszon, számok írása, Számlálás egyesével Tk.: 30./ 1a, 3.a,</p> <p>Differenciált házi feladat adása.</p>	ellenőrzés párban, önellenőrzés	differenciált csoportmunka, önálló munka	tankönyv, számolófüzet, abakusz, feladatlap
5'	Levezető játék	Trópusi eső (együttműködést és koncentrációt fejlesztő játék)	játék	kooperatív csoportmunka	

(5. számú melléklet)

FOGLALKOZÁSTERV

A Komplex Alapprogram pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása –

Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Évfolyam és/vagy csoport:	3. osztály
Tematikus egység:	Környezet-tudatosság (fenntarthatóság)
A foglalkozás témája:	Takarékoskodj az energiával!
Tantárgyi kapcsolat:	környezetismeret, technika,
Alprogrami kapcsolat:	Életgyakorlat-alapú alprogram
Felhasznált források:	www.forgomorgo.hu (Forgó Morgó energiaháza)

Idő- tar- tam (perc)	A pedagógus tevékenysége	A tanulók tevékenysége	Módszer	Munka- forma*	Eszköz
15	Ráhangelődés Az energia nem vész el, csak átalakul.	Elmondják egyéni a véleményüket, észrevételeiket. Közös megoldáskeresés a problémára.	szemléltetés, irányított beszélgetés	együttes os- ztály- foglalkozás	internet Forgó Morgó energiaháza
25	Jelentés-teremtés Hoztam nektek képeket illetve 1-1 plakátot, melyet a csoport es- zközfelelőségének odaadok, ezekből is meríthettek ötletet. A csoportok feladata, hogy készítsenek a	Csoportban elkészítik a plakátokat.	DFHT kol- laboratív	csoport- munka	képek hulladék plakát energia plakát csomagoló-pa- pír, színes

<p>kiosztott csomagolópa- pírra plakátot.</p> <p>Az első csoport témája a hulladék, míg a má- sodiké az energia.</p> <p>Rajzolatok, színezetek, ragassza- tok, adjatok címet a plakátnak!</p> <p>Elkészült produk- tumok értékelése</p> <p>Munka csoportokban</p> <p>- A csoportok dugják össze a fejüket és közös erővel jussanak el a start mezőtől a célig.</p> <p>A feladatvégzést követően digitális táblán kivetíték egy lehetséges megoldást, természetesen más megoldás is elfogad- ható, ellenőrizzük és megbeszéljük az es- etleges hibákat.</p> <p>- Milyen dobozban kap- tátok meg a dominókat?</p> <p>- Így van ezek konzerv- dobozok. Itt is jól lát- szik, mennyi mindenre használhatjuk őket ki- dobás helyett, például tárolásra is kiválóak.</p> <p>Csoportfeladat mega- jánlása</p> <p>Kérem, az es- zközfelelősöket húz-</p>	<p>Az idő leteltével a csoportok szó- vivői bemutatják elkészült munkájukat.</p> <p>- <i>Fémdobozban.</i></p>	<p>bemutató, visszac- satolás</p> <p>játék</p> <p>ellenőrzés</p>	<p>frontális munka</p> <p>csoport- munka</p> <p>frontális munka</p>	<p>filctoll, színes ceruza</p> <p>plakátok</p> <p>ÖKO-dominó</p>
---	---	--	---	--

	<p>zanak egyet a borítékok közül!</p> <p>- A borítékokban az újrahasznosításról találtak kártyákat. Minden csoportnak más anyag van a kártyáin (fém, műanyag, papír, üveg).</p>	<p>Közös erővel próbálják az újrahasznosítási folyamat lépéseit sorba rendezni.</p>	<p>tevékenykedtetés</p>	<p>csoportmunka</p>	<p>újrahasznosítás folyamatábrái kártyákon</p>
5 perc	<p>Reflektálás</p> <p>A csoportok munkájával elégedett voltam, figyelmezetten és aktívan vettek részt a tagok a mai órán.</p>	<p>A csoportok tagjai összeszedik a feladatlapokat, kártyákat és borítékokat.</p>	<p>értékelés</p>	<p>frontális munka</p>	

(6. számú melléklet)

Időkeret (45 perc)	Óra menete	A tanulók tevékenysége	Célok és feladatok	DFHT Munkaformák	Eszközök	Kapcsolódás az alprogramhoz
3 perc	Bevezetés/ ráhangoló- dás	A gyerekek egy része kérdőszót kap a többiek ragos főnevet. Az osztályban járkalva kell megkeresniük ki-kihez tartozik. 1. csop. Kit? anyát, Petit, gyereket 2. csop. Mit? labdát, pénzt, virágot 3. csop. Mi? kabát, vonat, bolt	azonosítás, csoportalkotás, „Keresd a párját” módszer, együttműködés, szókincsbővítés	egyéni, kooperatív csoportmunka	szókétyák	ÉA
1 perc		Célkitűzés	közlés	frontális munka		
6 perc	Fő rész/ je- lentés- teremtés	Fogalomalkotás: Tk. 74. oldal kép megfigyelése, kérdésfeltevés, szavak gyűjtése, szabály megfogalmazása közösen	tudatosítás, szabályalkotás, általánosítás	frontális munka	tankönyv	LA
5 perc		Szavak toldalékolása	alkalmazás, tudatos szabálykövetés, ellenőrzés	egyéni munka tablettel	https://learningapps.org/display?v=p6sx239ct20	DA
6 perc		Szófelhő Gyűjtőmunka csoportonként: további szavak gyűjtése 2 perc alatt	Összehasonlítás, helyes hangoztatás, kiejtés, szóelemzés	csoportmunka	https://wordart.com/edit/fcn-tx0qr5k7h	LA

Időkeret (45 perc)	Óra menete	A tanulók tevékenysége	Célok és feladatok	DFHT Munkaformák	Eszközök	Kapcsolódás az alprogramhoz
		Kérdésfeltevés Néhány szó leírása a füzetben, majd a toldalék kiemelése kék színessel.		önálló munka	füzet	MA
5 perc		Feladatmegoldás önállóan Mf. 47. oldal 2. feladat	tudatos alkalmazás, szavak kiegészítése toldalékkal, önel- lenőrzés	egyéni munka	munkafüzet, füzet	LA
10 perc		Differenciált gyakorlás: 1. csoport: Mf. 47/1 2. csoport: Mf. 47/3 3. csoport: Mf. 75/3	közlés, tevékenykedtetés összehasonlítás, szó- faji azonosítás, el- lenőrzés, értékelés	kooperatív munka	munkafüzet, tankönyv	ÉA LA
5 perc		Mondatkiegészítés toldalékos szavakkal	felismerés alkal- mazás, mondatok kiegészítése	frontális munka interaktív táblá- val	https:// learningapp- s.org/4595228	DA LA
4 perc	Befejezés/ reflektálás	Óra végi összefoglalás Értékelés	közlés, értékelés	frontális munka		ÉA

(7. számú melléklet)

<i>Tanóra</i>	<i>A tananyag</i>	<i>A tanórán alkalmazott munkaformák</i>	<i>A pedagógus tevékenysége</i>	<i>A tanulók tevékenysége</i>	<i>Eredmény</i>
Matematika	Műveleti sorrend gyakorlása	páros munka kooperatív csoportmunka	Ismétléssel indítja az órát. Járkál a gyerekek között, ha hibát észlel, azonnal javítja a tanulókat. Tévesztések felmérése, ellenőrzés céljából kérdezi a tanulókat, mennyi hibát vétettek. Hibátlanul dolgozókat szóbeli dicséretben részesíti. Új játékkal ismerkednek. Ugróiskola mezőinek jelentését a táblán is szemlélteti. Instrukciókat ad az új feladat megértéséhez. Feladatvégzés közben folytonosan motiválja a tanulókat a helyes fel-	Párokat alkotnak, úgy gyakorolják a szorzást fejben. Egyik tanuló kérdez, másik válaszol, ide-oda cserélgetik a szerepeket. A mai órán először használnak egy új játékot a négyjegyű számok gyakorlásához. A tanulók füzetet vesznek elő, melybe felírják az óraszámot. A gyerekek 3-4 fős állandó kooperatív csoportokat alkotnak, és csoportmunkában dolgoznak tovább. Csoportokban minden főnek van egy száma (1-4). Az 1. ember dob először. Mindenki dob egyszer, így kapnak egy négyjegyű számot, melyet a füzetben felírnak. A folytatásban újra dob min-	szorzás technikájának elmélyülése, műveleti sorrend helyes alkalmazásának rögzülése

		egyéni munka	<p>datvégzésre. Többször felhívja a figyelmet arra, hogy a csoporttagok együtt munkálkodjanak.</p> <p>Frontális munkavégzés közben minden feladathoz szükséges adatot jegyez a táblára. Mindenki számára elegendő időt biztosít a gondolkodáshoz, a feladatok elvégzéséhez.</p> <p>Óra közti ellenőrzés gyerekekkel közösen történik, mindenki zöld színessel javítja a saját munkáját.</p> <p>A páros, önálló illetve csoportos munkát követően meghallgatja a megoldásokat, a hibákat javítja és magyarázza..</p>	<p>denki még egyszer a kockával, és a számhoz kapott utasítást végrehajtja, füzetébe leírja.</p> <p>Frontális munkavégzés ideje alatt a gyerekek pedagógussal együtt munkálkodnak. Adatok jegyeznek le a tábláról, de az írásbeli szorzást mindenki önállóan végzi el.</p> <p>A feladatvégzését követően ellenőriznek. Minden tanuló zöld színest fog a kezébe. A pedagógus által felszólított tanuló mondja az általa kapott eredményt, amelyet helyes megoldás esetén kipipálnak, hiba esetén aláhúznak, és fölé írják a helyeset. Az óra alatt a gyerekek aktívak, megszólalni akarásukat kézfeltartással jelzik.</p>	<p>figyelem fejlődése</p> <p>adatejegyzés technikájának elmélyülése</p>
--	--	--------------	---	--	---

(8. számú melléklet)

A Google Űrlap elérési linkje: <https://tinyurl.com/bdehnhd2>

Takarékoskodj az energiával!

Kedves Gyerekek! A következő kérdések az alapvető fontosságú ismeretek és az eddigi tudásotok megszilárdítását szolgálja. Figyelmesen olvassátok el a kérdéseket, majd jelöljétek be/válasszátok ki az általatok helyesnek vélt választ! Minden kérdés megválaszolása kötelező, tovább haladás csak így lehetséges!

- A kérdéseket a környezetvédelem, környezettudatosság témaköréből állítottam össze, a kérdések típusa többféle (feleletválasztó, jelölőnégyzet, legördülő lista, rövid válasz megadása, feleletválasztó rács).
  - A kitöltésre 10 perc áll a rendelkezésetekre. Az utolsó kérdés megválaszolása után ne felejtsetek el a küldés gombra kattintani!
- Jó munkát kívánok!

*Kötelező

Adja meg a nevét! *

Saját válasz

Mi a hulladék és szemét közötti különbség? *

2 pont

- nincs különbség
- a hulladékot újra tudjuk használni, a szemetet már nem
- a szemét alkalmas újrahasznosításra, a hulladék nem

Miből áll a háztartási hulladék? *

2 pont

- mindenféle lomokból
- papír-, műanyag-, üveg-, textil-, kevert- és egyéb hulladékokból, komposztálható anyagokból
- amit a konyhában a szemetesbe teszünk

Mit nevezünk szelektív hulladékgyűjtésnek? *

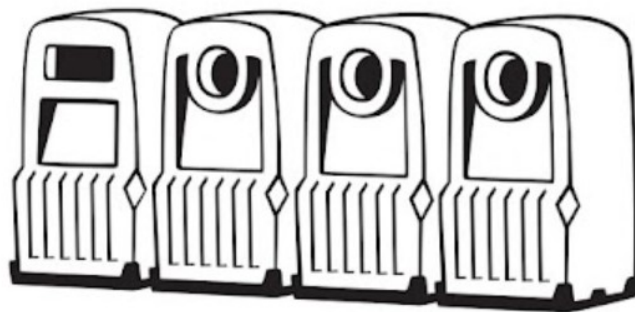
2 pont

Kiválasztás

Milyen színű hulladéktárolókat ismerünk? *

2 pont

- kék, sárga, fehér, zöld
- narancs, fekete, piros, fehér
- piros, lila, kék, sárga

A szelektív hulladékgyűjtő szigeteken milyen hulladékok gyűjthetők? *

2 pont

- doboz, fa, elem, üveg
- papír, PET palack, színes üveg, fehér üveg, fém
- fém, növényi hulladékok, papír, veszélyes hulladékok

Mit lehet komposztálni? *

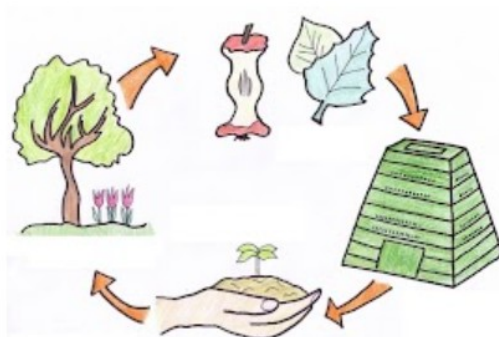
2 pont

- labda, hús, üveg, alma
- száraz virág, betelt füzet, palack, elem
- burgonyahéj, levágott fű, kávézacc, almacsutka

Miért hasznos a komposztálás? *

2 pont

Kiválasztás

Mit melyik szelektív hulladékgyűjtő edénybe dobnál? A kérdéshez soronként egy válasznak * 4 pont tartozik.

tusfürdős flakon   tojástartó   sörös doboz   befőttes üveg

műanyag

fém

papír

üveg

Melyik állítás igaz? *

2 pont

- a háztartásunkban keletkezett hulladékokat nem lehet újra felhasználni
- a kerti hulladékokat lehetőleg égessük el a kertben
- papírból újra papírt, fehér és színes üvegből újra üveget, műanyagból zacskót, tárolódobozt készítenek

Hogyan tudunk takarékoskodni az energiával? *

2 pont

- jól szigetelt ablakok, falak beépítésével, energiatakarékos gépek beszerzésével
- ha, az új készülékek helyet a régieket használjuk
- nagy teljesítményű izzókat használjunk, hogy a helyiségeket kellőképpen megvilágítsa

Mikor világítsanak a lámpák? *

3 pont

Saját válasz

Hogyan spóroljunk a papírral? *

2 pont

Kiválasztás

▼

Hasznos-e a papírgyűjtés? *

1 pont

- Igen
- Nem

Milyen termékeket vásároljunk meg inkább? *

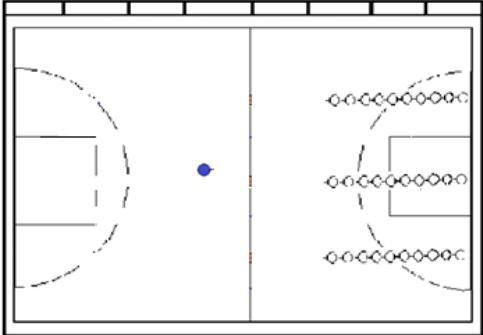
2 pont

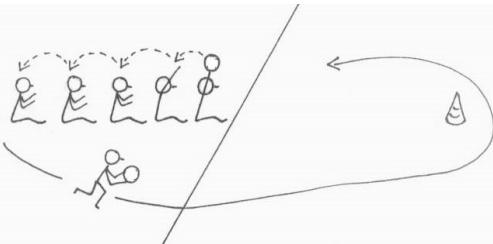
- ami a legolcsóbb
- ami a legjobban tetszik
- amelyen az újrahasznosított jelzést megtaláljuk

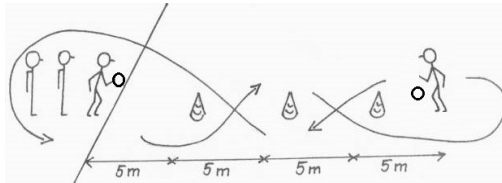
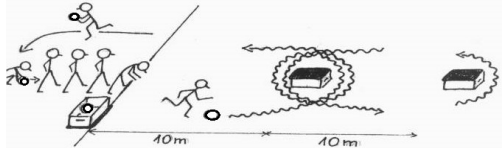
Küldés

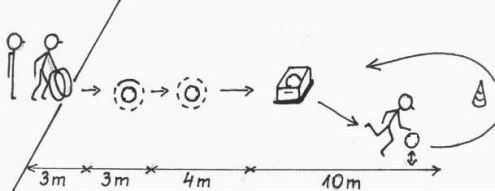
(9. számú melléklet)

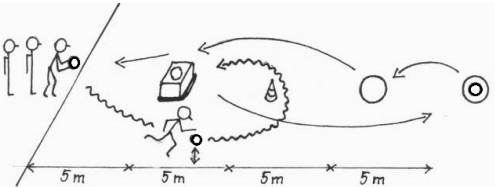
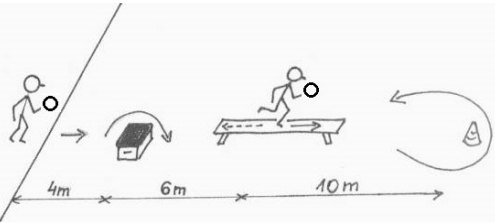
<i>Idő</i>	<i>Az óra anyaga, szaknyelv</i>	<i>Teremrajz, rajzleírás</i>	<i>Módszer</i>	<i>Eszköz</i>
25'	<p>II. Fő rész</p> <p><u>Szervezési feladatok</u></p> <p>Alakzat módosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> Hármas oszlop kialakítása. <p>Szerek kikészítése, terem berendezése</p> <p>9 db bója</p> <p>9 db zsámoly</p> <p>6 db tornapad</p> <p>6 db karika</p>		<p><u>Utasítás:</u></p> <p>Hármas oszlopban sorakozó! A névsor első 10 embere az egyes oszlop, a második 10 embere a középső oszlop és a harmadik 10 embere a szélső oszlop.</p> <p><u>Közlés:</u></p> <p>3 tanuló bepakolja a bójákat, fejenként 3 jut.</p> <p>9 gyerek bepakolja a zsámolyokat, fejenként 1 jut.</p> <p>12 gyerek bepakolja a padokat, páronként 1 pad jut.</p> <p>3 tanuló bepakolja a karikákat, fejenként 2 jut.</p>	

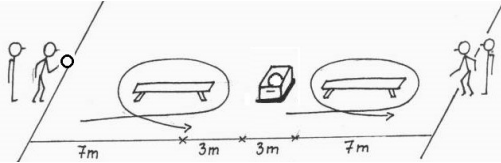

<p>Feladatok ismertetése</p> <p><i>1. Labdaadogató kosárlabdával</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>A játékosok egymás mögött, nyújtott ülésben helyezkednek el. Az első játékos kezében kosárlabda van. Az indulóvonal elé 5 m-re egy bóját helyezünk el.</p> <p>Szabály:</p> <p>Amennyiben elejti a labdát utána futhat a hibázó játékos és a saját helyéről folytathatja az átadásokat. Átadás közben a térd behajolhat, de közben közelebb nem mehet!</p> <p><i>2. Futás kosárlabdával</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>A csapat tagja egyes oszlopban állnak az</p>		<p>Közlés:</p> <p>A játékosok hátrafelé labdaátadást hajtanak végre, embert kihagyni nem szabad. Miután az utolsó ülő helyzetében kézbe vette a labdát gyorsan feláll és fut a csapat mellett előre a bójáig, bóját kerül és fut vissza. Közben az ülő játékosok hátrafelé csúsznak, hogy a beérkező le tudjon ülni az első helyre. A játék kétkörös, tehát az eredetileg élen lévőknek másodszor is vissza kell érnie és a vonal mögé a talajra leülni.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p> <p>Közlés:</p> <p>Az induló játékos szlalom futással kerülgeti a bójákat. Az utolsó bója megkerülése után a labdát másik</p>	<p>1 db kosárlabda</p> <p>1 db bója</p> <p>30 db kosárlabda</p>
--	--	--	---

<p>indulóvonal mögött. Az első játékos kezében egy kosárlabda. A pályán egymástól 5 m-re 3 bója.</p> <p>Szabály:</p> <p>Váltásnál nem segíthet a társ, végig oszlopban kell maradni. A játék akkor ér véget, ha a csapat befutó embere labdával a kezében átfut a célon. Aki elejti a labdát, gyorsan szedje össze és fusson tovább.</p> <p><i>3. Labdavezető váltó</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>A csapat tagjai oszlopban állnak fel az induló vonal mögött. A pálya közepén és végén egy-egy zsámoly van hosszában elhelyezve. A csapat jobb oldalán az indulóvonalon, a zsámolyban egy kosárlabda van.</p> <p>Szabály:</p> <p>Folyamatos labdavezetés van a fordulatok közben is. Az alagútból előre guruló labdát meg kell fogni az indulóvonalon. A labdavezetést az indulóvonalról kell végrehajtani. A játék akkor ér véget, amikor az</p>	 <p>The diagram shows a relay race setup on a flat surface. On the left, three stick figures stand in a line, representing the starting line. A ball is in the hands of the first figure. A curved line indicates the path of the ball as it is passed between figures. Three cones are placed in a line across the middle of the field. The distance between each cone is marked as 5m. On the right, a stick figure is shown running towards the cones, holding the ball. The total length of the course is marked as 20m.</p> <p>The diagram shows a relay race setup with a tunnel. On the left, three stick figures stand in a line. A ball is in the hands of the first figure. A curved line indicates the path of the ball as it is passed between figures. A tunnel is shown in the middle of the field, with a ball inside. The distance from the starting line to the tunnel is marked as 10m, and the distance from the tunnel to the end is also marked as 10m. On the right, a stick figure is shown running towards the tunnel, holding the ball.</p>	<p>kézzel vezetve szlalom futással kerülgeti a bójákat, majd oszlopkerülés. Váltás az indulóvonal és az első bója között 5m-es zónában.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p> <p>Közlés:</p> <p>A játékosok folyamatos labdavezetéssel haladnak a zsámolyig, ahol teljes fordulatot végeznek labdavezetéssel, majd a pálya végén lévő zsámolyt megkerülik. Visszafelé is folyamatos labdavezetés van és középen zsámolykerülés. A célvonalon áthaladva kézbe vehetik a labdát és a társak által kialakított „terpesz alagúton” átgurítják előre a váltótársnak.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p>	<p>3 db bója</p> <p>1 db kosárlabda</p> <p>3 db zsámoly</p>
--	--	--	---

<p>utolsó játékos labdavezetéssel áthalad a célvonalon. Aki teljesítette a feladatot, beáll terpeszállásba a sor végére.</p> <p><i>4. Ügyességi váltó</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>Az indulóvonalról 3 és 6 m-re egy-egy kosárlabda, a pálya közepén egy felfordított zsámoly van keresztben, amelyben egy kosárlabda. A játéktér végén pedig egy bója van. Az induló játékos kezében 2 tornakarika van.</p> <p>Szabály:</p> <p>A váltás a két karika átadásával történik az indulóvonalon.</p> <p><i>5. Labdás váltó</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>A csapat tagjai oszlopban állnak fel, az első ember kezében egy kosárlabda van. Az induló vonalról 5 m-re egy felfordított zsámoly van, és a pálya közepére egy bóját teszünk. A pályán 15 m-re és a pálya végére egy-egy tornakarikát helyezünk el. A pálya végén lévő karikában egy kosár-</p>		<p>Közlés:</p> <p>A játékos kifelé kifut a karikákkal és azokat egyenként a kosárlabdánál lerakja. A labdának a karikán belül kell lennie. A felezővonalnál kiveszi a kosárlabdát a zsámolyból, és folyamatos labdavezetéssel megkerüli a bóját. Visszafelé is labdavezetéssel halad, majd visszateszi a labdát a zsámolyba, és összeszedi a karikákat.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p> <p>Közlés:</p> <p>A játékvezető indulójelére az első ember labdavezetéssel halad, megkerüli a bóját és a labdát a zsámolyba helyezi. Elfut a pálya végére, és a kosárlabdát átteszi a másik karikába. Visszafelé futás közben kiveszi a kosárlabdát a zsámolyból és labda átadással indítja a társát. A következő ember</p>	<p>1 db zsámoly</p> <p>1 db kosárlabda</p> <p>2db karika</p> <p>1 db zsámoly</p> <p>1 db kosárlabda</p> <p>2db karika</p>
--	--	--	---

<p>labda van.</p> <p>Szabály:</p> <p>A labdának a zsámolyban, illetve a karikában kell maradni, csak ekkor érvényes a feladat.</p> <p><i>5. Futás akadályon át</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>A csapat az indulóvonal mögött oszlopban áll, kezében kosárlabda. Az indulóvonal előtt 4 m-re keresztben egy zsámoly, a pálya közepén egy hosszú tornapad, a végén egy bója van.</p> <p>Szabály:</p> <p>A váltás a kosárlabda átadásával történik.</p> <p><i>6. Hurokváltó</i></p> <p>Szervezés:</p> <p>Az indulóvonalától 3 m, illetve 13 m-re hosszában egy-egy tornapad, és közepén egy felfordított zsámoly van.</p>	 	<p>ismétli a feladatot, természetesen a pálya végén mindig az üres karikába kell átrakni a labdát.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p> <p>Közlés:</p> <p>Az induló játékos labdavezetés közben megkerüli a zsámolyt, majd labdával a kézben végigfut a tornapadon, labdavezetéssel megkerüli a bóját, és visszafelé ismétli a feladatokat. Amennyiben oldalt lép a tornapadról, a feladatrészt ismételni kell.</p> <p>Az első ember sípszóra indul.</p> <p>Közlés:</p> <p>Az induló játékos kezében egy kosárlabda van. Futás közben labdavezetéssel megkerüli az első padot, majd a labdát a zsámolyba</p>	<p>1 db kosárlabda</p> <p>1 db zsámoly</p> <p>1 db tornapad</p> <p>1 db kosárlabda</p>
--	---	--	--

<p>A csapatból 5 játékos az akadálypálya egyik felén áll, a másik 5 ember vele szemben.</p> <p>Szabály:</p> <p>A labdának a zsámolyban kell maradnia, csak akkor futhat tovább a játékos. A váltás a szabályos feladat végrehajtás után kézráutással – labdaátadással az indulóvonalon.</p> <p>Szerek elpakolása</p> <p>9 db bőja, 9 db zsámoly, 6 db tornapad, 6 db karika</p>		<p>teszi. Ugyancsak futással kerüli a második padot és szemben kézráutással váltja a társát. A második játékos előbb megkerüli a padot, majd felveszi a labdát, majd futva kerüli a második padot és labdaátadással vált. Mindenki kétszer végzi el a feladatot.</p> <p>Utasítás:</p> <p>Mindenki azt rakja el, amit be-rakott.</p>	<p>1 db zsámoly</p> <p>2 db tornapad</p>
---	--	--	--

(10. számú melléklet)

Óratervezet

Készítette: Csalló-Németh Szandra

Tantárgy: Magyar irodalom 6. évfolyam

Témakör: Ráadás – Szórakoztató irodalom

Tananyag: Dalszöveg és költészet (Soulwave – Kalandor)

1. Szervezés (1 perc)

2. Ráhangolás (5 perc)

2.1 Szóbontó (Drámajáték)

A „KALAND” szó minden betűjét felhasználva alkossatok új, a kalandhoz tartalmilag kapcsolódó szavakat! (pl.: kóborlás, andalgás, lófrálás... stb)

Munkaforma: csoportmunka

Ellenőrzés: a megoldások táblára helyezésével

Eszköz: A/4 lapok feliratozva

3. Feladatkijelölés (1 perc)

Mai órán egy magyar dallal fogunk megismerkedni.

4. A téma megközelítése (3 perc)

4.1. Összekevert sorrend (kooperatív technika)

A dalból vett szavakat összekevertem. Szerintetek milyen sorrendben szerepelnek a dalban? Beszéljétek meg! Tegyétek sorba a szavakat!

elképzelt hajnal

ülj mellém

őszintén tettem

valódi reggel

rossz álmok

Munkaforma: csoportmunka

Ellenőrzés: szóban indoklással, a csoportok által kialakított sorrend táblára írásával

5. Jelentésteremtés

5.1. A szöveg tanítói bemutatása

5.2. Az elsődleges megértés ellenőrzése, egyéni érzések, vélemények meghallgatása

Munkaforma: frontális

Ellenőrzés: a válaszok alapján segítő tanítói kérdésekkel

5.3. Kommunikációs szempontú elemzés

Ki vagy kik lehetnek a dal szereplői? Keressetek erre utaló kifejezéseket a szövegben!
Húzzátok alá!

Munkaforma: frontális

Ellenőrzés: a válaszok alapján segítő tanítói kérdések

5.4. A képi-nyelvi réteg kibontása

5.4.1. A dal helyszínei, az események ideje

Keressetek az események helyére, idejére utaló szavakat, kifejezéseket!

(pl.: tornác, alkony... stb)

Munkaforma: páros munka

Ellenőrzés: felolvasással

5.4.2. Cselekvések, tulajdonságok a versben

Keressetek cselekvésekre utaló igéket (1-2. csoport), illetve mellékneveket (3-4. csoport) a dalban!

(1-2. csoport pl.: menni, átkoznak, hívnak, állok, hajózzunk... stb)

(3-4. csoport pl.: bíborszín, valódi, elképzelt, rossz... stb)

Munkaforma: csoportmunka

Ellenőrzés: felolvasással

5.4.3. Költői és köznapi kifejezések párosítása

Töltsétek ki a táblázatot a vers alapján!

Költői szavai

Köznapi kifejezések

hátrálnál inkább

visszamennél inkább

szunnyadó alkony

napnyugta

mákszemnyi	kevés
szél hívja, fák lombját násztáncra	fújni kezd a szél
fényűzés	luxus, pompa

Hasonlítsuk össze a két oszlop szavait!

Munkaforma: páros munka

Ellenőrzés: megoldás kivetítése

5.4.4. Ellentétpárok keresése (3 perc)

Keressetek ellentétpárokat! Karikázzátok be azonos színnel!

(pl.: hátra - előre, elképzelt - valódi, bánat – boldogság)

Munkaforma: frontális

Ellenőrzés: felolvasással

5.5. Az akusztikai eszközök vizsgálata (7 perc)

Hány versszakból áll a dal? - 8

Egy versszak hány soros? - 4

Keressetek összecsengő sorokat, rímelő szó párokat!

(pl.: tenni-menni, semmi-mákszemnyi, egyszer-reggel, szárnyakkal-vágyakkal...stb)

Melyik verssor ismétlődik? Mi a szerepe? Minek a kifejezésére szolgál?

Találunk-e a szövegben költői kifejező eszközöket? Mondjunk példákat!

Munkaforma: frontális

Ellenőrzés: folyamatos tanítói

6. Reflektálás (2 perc)

6.1. Újraolvasás

7. Az óra lezárása (3 perc)

7.1. Dal meghallgatása

<https://www.youtube.com/watch?v=9TW1zt8KkVk>

Tartalmi kivonat

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus
Cím: 7400 Kaposvár, Guba S. u. 40.
Tel.: +36-82/505-800
Honlap: <https://uni-mate.hu>

A ZÁRÓDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

PORTFÓLIÓ- A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása a Komplex Alapprogramban

Csalló- Németh Szandra

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa szakterületen pedagógusszakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak, levelező tagozat
Neveléstudományi Intézet

Belső témavezető: Bencéné Dr. Fekete Andrea, egyetemi docens, Neveléstudományi Intézet

Portfóliómban a szakmai életút, a képzéssel szembeni elvárásaim és feladataim után a kilenc tanári kompetencia mentén igyekeztem bemutatni a sajátos nevelési igényű tanulók helyzetét a Komplex Alapprogramban. A kompetenciák ismertetését követően saját dokumentumok segítségével támasztottam alá alkalmasságom a pedagógusi pályára. Fontosnak tartom, hogy tisztában legyünk az SNI tanuló problémáival és nehézségeivel, annak érdekében, hogy a leghatékonyabb módszerek segítségével támogassuk munkájukat. Évek óta úgy érzem keveset teszünk azért, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeink beilleszkedését, integrációját segítsük. A Komplex Alapprogram megismerésével készségeik fejlesztése hatékonyabbnak bizonyul, mind tanórai, mind alprogrami foglalkozások alkalmával. A csatolt dokumentumaim jól tükrözik, hogy előszeretettel alkalmazom a kooperatív tanulási technikákat, nagy hangsúlyt helyezek a készség és képességfejlesztésre, tanulói együttműködésre. Célom, hogy olyan tudás, képességek, készségek birtokába jussanak, amelyek segítségével könnyebben eligazodnak a világban és környezetükben. Ezek a törekvések olyan aktív pedagógiai eszközök alkalmazásával vihetők sikerre, amelyek fejlesztik a kritikai szemléletet, az önálló gondolkodást, elősegítik a kooperációra való hajlandóságot, ösztönzik a csoportokban zajló tanulási tevékenységet, és hatnak az egyéni képességek, készségek fejlődésére.

Hozzájáruló nyilatkozat

Hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott, Ujhelyiné Major Andrea, mint az Egervári László Általános Iskola intézményvezető-helyettese ezúton hozzájárulok, hogy Csalló-Németh Szandra a Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem Szakirányú továbbképzésének megszerzéséhez A sajátos nevelési igényű tanulók támogatása a Komplex Alapprogramban elnevezésű portfólióját intézményünk bevonásával végezze.

Kijelentem, hogy a portfólió céljáról és menetéről, az írás megkezdése előtt részletes tájékoztatást kaptam.

Egervár, 2022. november 02.

Ujhelyiné Major Andrea
Ujhelyiné Major Andrea
intézményvezető-helyettes

Eredetiségi és hozzáférési nyilatkozat

NYILATKOZAT

a portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: CSALLÓ-NÉMETH SZANDRA
A Hallgató Neptun kódja: KAYR5N
A dolgozat címe: A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK
TÁMOGATÁSA A KOMPLEX ALAPPROGRAMBAN
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: NEVELÉSTUDOMÁNYI INTÉZET

Kijelentem, hogy az általam benyújtott portfólió egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: 2023. április 16.

Hallgató aláírása

Hallgatói és konzulensi nyilatkozat

Hallgatói nyilatkozat minta

NYILATKOZAT

Alulírott CSALLÓ-NÉMETH SZANDRA, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓS PEDAGÓGUSA SZAKIRÁNYÚ TÖVÁBBKÉPZÉSI szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakedolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: 2023 év 04 hó 16 nap

Hallgató

Konzulensi nyilatkozat minta

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatom/Szakedolgozatom/Diplomadolgozatom áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Szakedolgozatom/Diplomadolgozatom záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár év április hó 19 nap

Belső konzulens